

Maa Puola ▼

Hae

Maa: Puola

The Jagiellonian University - Uniwersytet Jagiello, Krakow, 26.02.2018 – 15.06.2018

Maa: Puola

Kaupunki: Krakow

Vaihtoaika: 26.02.2018 – 15.06.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: The Jagiellonian University - Uniwersytet Jagiello

HAKEMINEN

Vaihtoon hakeminen Puolan Jagellon yliopistoon sujui ilman suurempia ongelmia, kysymyksiin vastattiin nopeasti ja uusia vaihto-opiskelijoita autettiin aktiivisesti löytämään asunto Facebook ryhmän kautta. Yliopisto tarjoaa myös mahdollisuuden hakea opiskelija-asuntoloihin, joissa vuokrataso on noin 90e/kk. Hain itse opiskelija-asuntolaan, ja sain asunnon tätä kautta, joten vuokra oli hyvin halpa. Vuokrataso Krakovassa on tyypillisesti 130-280 euron välillä.

Pitää kumminkin mainita, että dokumentteja pitää täytellä paljon ja tiedonhaku mahdollisista kursseista ja aikatauluista oli aluksi hankalaa. Tiedonhaun hankaluus johtui juuri vaatimuksista, mitkä liittyivät esimerkiksi opiskelijakortin hakuun, yliopistoon hakemiseen ja asuntolaan hakemiseen. Sen lisäksi yliopiston nettisivua oli aluksi hankala navigoida.

Byrokratiaa on aika paljon.

Kielikursseista Suomessa on suuri pula, kun kyseessä on puolan kieli. Siksi lainasin kirjastosta Puolan kielen alkeita opettavan kirjan. Puolan kieltä ei kumminkaan ole pakko osata, koska suuri osa ihmisistä, varsinkin nuoremmista osaa Englannin kieltä.

KULTTUURI

Kun saavuin Puolaan, vastassa oli, sanoisinko, kulttuurillinen kokemus. Ruokaa sai kaupasta hyvin halvalla (kassallinen ruokaa maksaa 7,5 eurosta 10 euroon), mutta ruoka ei ole samanlaista kuin Suomessa (esimerkiksi ruisleipää ei ole). Sen lisäksi vanhemmat naishenkilöt (neuvosto aikana eläneet) voivat olla välillä tyyjiä ja suuttua helposti, mutta se kuuluu kulttuuriin eikä sitä pidä ottaa vakavasti. Juuri tällaisia naisia oli sekä kaupankassalla, että opiskelija-asuntolassa hallinnon puolella, mikä sai minut aluksi miettimään.

Ihmiset ovat kumminkin hyvin avuliaita ja ystävällisiä, ja kulttuuriin kuuluu yhteisöllisyys. Esimerkiksi se, että oman kodin ovi jätetään auki uteliaille sisääntulijoille, kuuluu kulttuuriin. Minulla oli mentori, jonka otin vapaaehtoisesti. Hän kertoi esimerkiksi, mistä löytää hyviä ravintoloita opiskelijoille. Ravintoloissa syönti oli aika halpaa, hinnat olivat

keskimäärin viiden ja kymmenen euron välillä. Pitää kumminkin mainita, että vaatteet ovat yhtä kalliit kuin Suomessa, joten suosittelen tuomaan omat vaatteet. Puolassa on myös hyvin aktiivinen ja laaja kotibile kulttuuri. Muutenkin Krakova on täynnä erilaisia aktiviteetteja niille, jotka pitävät yöelämästä.

OPISKELU

Opiskelu tapahtui pelkästään englannin kielellä, joten hyvistä englannin kielen taidoista on paljon hyötyä. Opiskelutilat olivat aika siistejä, mutta osa opettajista ei käytä yliopiston Moodlen korviketta Pegazia, mikä vaikeutti tiedonkulkua, kuten sitä, että mitä vaaditaan kurssin suorittamiseen, tai että missä koe on? Joten suosittelen olemaan paikalla kaikilla luennoilla, vaikka luento pakkoa ei ollut suurimmassa osassa kursseista. (Tämä kannattaa kysyä jokaiselta opettajalta erikseen). Opiskelin lakia, mikä hieman eroaa JKK:ssa opiskelemistani opinnoista, mikä voi olla huono puoli niille, jotka painottavat vahvasti opintojen merkitystä vaihto-ohjelmaan menemisen ehtona.

Puheen ollen vielä rahoituksesta, minulle riitti Erasmus tuki ja opintotuki elämiseen ensimmäisinä kuukausina, joten painetta rahoituksesta ei ole, koska eläminen maassa on hyvin halpaa. Julkisen liikenteen liput busseihin ja ratikoihin saa alle eurolla, vaikka ei olisi opiskelijakorttia. Krakovasta pääsee junalla 60 kilometrin päähän (2 euron lipulla) käymään tunnetussa Auschwitzin keskitysleirissä vierailemassa, jonne liput ovat ilmaiset. Kaupungissa on myös muita näkemisen arvoisia museoita, kuten Schindlerin tehdas.

MATKUSTAMINEN & SÄÄ

Matkustaminen on hyvin halpaa sekä kohdemaan sisällä, että kohdemaan ulkopuolella. Tein pari reissua Saksaan, ja lentolipun sai noin 10-12 eurolla Krakovasta Berliiniin. Myös Ruotsiin lentäminen maksaa saman verran. Ilmasto on erilainen Etelä-Puolassa, missä Krakova on, kuin Suomessa. Ilma tuntuu kuivalta ja kuumalta kesäisin ja keväisin. Talvet ovat taas erittäin kylmiä. Vapaa-ajan harrastus mahdollisuuksia on mielestäni rajallisemmin kuin Suomessa, tai ainakin niitä on hankalampi löytää.

Suosittelen Puolaa sellaisille, jotka tykkäävät matkustaa paljon ja nähdä erilaisia kulttuureja. Puolasta on hyvin helppo päästä vierailemaan Saksassa, Ranskassa, Itävallassa ja monissa muissa lähimaissa. Yleensä lentoliput ja bussit maiden väliseen matkustamiseen ovat halvempia, kuin junaliput. Kulttuuri on myös niin erilainen, että itse opin arvostamaan entistä enemmän Suomen kulttuuria, kun kävin Puolassa.

MERKITYKSELLISYYS

Minulle tällä vaihdolla oli hyvin henkilökohtainen psykologisesti ja elämäntaidollisesti kehittävä kokemus; 1) Rohkeus ottaa riskejä on lisääntynyt, 2) erilaiset stereotyyptit ja ennakko pelot ovat vähentyneet, 3) osaan pitää paremmin huolta itsestäni ja muista, 4) arvostus omaa kulttuuriani kohtaan on lisääntynyt. Tämän kokemuksen hakeminen oli itselläni ehkä painavampana syynä lähteä Puolaan vaihtoon kuin opinnot itsessään. Hyvä kokemus tämä loppujen lopuksi oli ja suosittelen kaikille, jotka löytävät itsensä yllä mainitsemistani syistä lähteä vaihtoon.

Jos sinua kiinnostaa lähteä vaihtoon Puolaan, niin voit ottaa yhteyttä minuun osoitteessa Kuusisto.Jani.A@student.uta.fi ja teen parhaani auttaakseni / kertoakseni lisää :)

, , 05.02.2018 – 31.05.2018

Maa: Puola

Kaupunki:

Vaihtoaika: 05.02.2018 – 31.05.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus-harjoittelu

Yliopisto:

Etukäteisjärjestelyt Suomessa:

Harjoittelupaikan hakuprosessi oli mielestäni helppo ja yksinkertainen. En päässyt yhteenkään infotilaisuuteen töitten takia, mutta yliopiston sivuilta löytyi hyvin tietoa harjoittelusta, ja kansainvälisten asioiden toimisto vastasi yleensä nopeasti ja tarkasti kaikkiin kysymyksiin. En muista, että apurahan haussakaan olisi ollut mitään ongelmia.

Harjoittelupaikan haku

Aloitin harjoittelupaikkahaun hyvissä ajoin, sillä minulla oli mielessä pari kohdetta, joihin olisin mieluiten lähtenyt. Etsin kohdemaista yrityksiä, joihin olisin mielestäni sopinut. Sain myös listan edellisistä harjoittelupaikoista kansainvälisten asioiden toimistolta, ja selasin vanhoja matkakertomuksia selvittääkseni, minkälaisia harjoittelupaikkoja kielten tutkinto-ohjelmassa opiskeleva voisi saada tai millaisia minun kannattaisi hakea. Lisäksi tarkistin Erasmusinternship-sivuston lähes päivittäin ja pidin silmällä muitakin portaaleja, kuten Eures-portaalia ja Aarresaarta.

Kirjoitin hakukirjeet kaikkiin paikkoihin yhtä aikaa ja lähetin ne saman illan aikana sähköpostilla. Hain yhteensä noin kolmeenkymmeneen paikkaan. Haastattelut tein Skypeä.

Tein muutaman haastattelun, ja minulle tarjottiin useampaakin harjoittelupaikkaa, mutta päädyin valitsemaan pienen rekrytointiyrityksen Puolassa, koska se vaikutti paikalta, jossa voisin parhaiten käyttää sekä kehittää opiskelujen aikana hankittuja taitoja. Paikka löytyi Erasmusintern-sivulta, ja vaikka se ei ollutkaan kohdemaassa, johon olisin alun perin halunnut, olin kuitenkin tyytyväinen. Lisäksi harjoittelupaikan pomo antoi minulle parin aiemman harjoittelijan yhteystiedot, joten pystyin kyselemään heidän kokemuksiaan harjoittelupaikasta.

Harjoittelusopimuksen solminen ja työstä sopiminen

Harjoittelusopimuksen solmiminen oli melko helppoa. Sovimme harjoittelupaikan vastuuhenkilön kanssa työajoista, aloituksesta ja lopetuksesta ynnä muusta tärkeästä Skypeä. Harjoittelupaikan pomo lähetti sopimuksen minulle skannattuna, lisäsin siihen omat tietoni ja lähetin sen yliopiston yhteyshenkilölle. (Tai no – niin minun olisi pitänyt tehdä. Unohdin lähettää harjoittelusopimuksen Erasmus-toimistoon ennen harjoittelun alkua, joten sain apurahan maksun hieman myöhässä. Mokastani huolimatta maksu ja muu sujui kutienkin ongelmitta.)

Kelan kanssa minulla oli hieman ongelmia. Vaikka käytin tavallista harjoittelusopimus pohjaa, jossa oli kaikki tarvittavat tiedot, jouduin soittamaan sinne kahdesti, kun asioita hoitavat virkailijat eivät huomanneet, missä kohtaa sopimusta luki harjoittelun ajankohta.

Harjoitteluun valmistautuminen

Hoidin itse matkajärjestelyt – käytännössä siis vain ostin lennot, ei sen ihmeellisempää. Asuntoa aloin etsiä reilua kuukautta ennen Krakovaan saapumista. Löysin vinkkejä hakuun monilta internet-sivuilta – Krakovassa asuu onneksi paljon ulkomaalaisia, joten tietoa on paljon englanniksi – ja pomonikin vinkkasi minulle parista Facebook-ryhmästä. Suosittelen ehdottomasti etsimään asuntoa Facebook-ryhmistä, erityisesti Erasmus-ryhmä oli hyödyllinen Krakovassa.

Harjoittelu

Harjoittelupaikkani oli pieni rekrytointiin ja ulkoistukseen erikoistunut yritys Krakovassa. Samaan aikaan kanssani harjoittelussa oli kolme muutakin harjoittelijaa. Yrityksessä oltiin totuttu harjoittelijoihin, joten työhön perehdyttäminen kävi sujuvasti, ja pomolle pystyi aina juttelemaan tai kysymään, jos jokin oli epäselvää. Tunnelma toimistossa oli rento, ja tilaa oli myös omien ideoiden toteuttamiselle. Hieman yllättävää oli, että italialaisen pomoni mielestä olin suomalaisuuttani hyvin suorasukainen. Mielestäni esitin asiani aina mahdollisimman diplomaattisesti. Tämä ei kutienkaan onneksi aiheuttanut konflikteja minun ja pomon tai muiden työntekijöiden kanssa, vaan suorasukaisuutta pikemminkin arvostettiin.

Koska tulin yritykseen viestintäharjoitteluun, työtehtäväni liittyivät pitkälti siihen. Käänsin yrityksen internet-sivut ja muun materiaalin suomeksi ja oikoluin niiden englanninkielisiä versioita. Pääsin tekemään muutakin oikolukutyötä, kun tarkastin pomoni kirjoittaman e-kirjan, blogiartikkelit ja sähköpostitemplaattit. Pääsin myös luomaan itse: harjoittelun aikana kirjoitin kaksi kattavaa kaupunkiopasta ulkomaille muuttaville työntekijöille, Krakovasta ja Prahasta. Harjoitteluyritykseni erikoistui ulkomaisen työvoiman etsimiseen kansainvälisille yrityksille, joten oppaat tulivat tarpeeseen hakijoille, jotka päätyivät muuttamaan ulkomaille.

Yrityksen pieni koko oli hyödyksi, sillä pystyin kokeilemaan myös muita osa-alueita. Viestintätehtävien lisäksi pääsin harjoittelemaan rekrytointia, markkinointia ja ulkoistustoimintaa. Olin yhteydessä yrityksiin, joiden toimintaa harjoitusyritykseni ulkoisti, ja etsin myös aktiivisesti uusia yhteistyökumppaneita. Yksi löytämistäni yrityksistä itse asiassa päätyikin tekemään yhteistyötä harjoitteluyritykseni kanssa. Lisäksi haastattelin työnhakijoita puhelimesta ja Skypeä sekä julkaisin työpaikkailmoituksia.

Työtehtävät vastasivat odotuksiani. Lisäksi pääsin kokeilemaan paljon uutta, jota en ollut osannut odottaa mutta josta pidin. Harjoittelussa pääsin kehittämään viestintätaitojani ja käytännössä soveltamaan opinnoissa oppimaani. Hienoa on, että minulle jää harjoittelusta käteen konkreettista näyttöä: kääntämäni materiaalit ja luomani kaupunkioppaat. Pienessä yrityksessä työskenteleminen opetti, miten liiketoimintaa voidaan kehittää pienemmilläänkin resursseilla, ja miten tiiviissä työyhteisössä yhteistyön merkitys korostuu.

Elinkustannukset, vapaa-aika ja harrastusmahdollisuudet

Puola on halpa maa asua, mikä olikin yksi syy siihen, että olin innoissani Krakovaan muutosta. Krakova on myös hyvin kansainvälinen kaupunki ja suosittu Erasmus-kohde, joten kaupungissa oli paljon nuoria opiskelijoita. Kaikki kustannukseni olivat Puolassa halvempia kuin Suomessa. Sain Erasmus-apurahaa n. 445 e kuukaudessa sekä Kelalta ulkomaan opintotuen, eikä minulla ollut mitään ongelmia saada rahat riittämään. Harjoittelu itsessään oli palkaton.

Krakova sijaitsee hyvin keskeisellä paikalla Euroopassa, joten reissut esimerkiksi Budapestiin, Prahaan ja Bratislavaan onnistuvat helposti. Pomo oli myös hyvin joustava sen suhteen, jos me harjoittelijat halusimme matkustaa viikonloppuisin, ja vapaapäiviä sai helposti pyytämällä.

Talven aikana Krakovan sää on melko kurja – ei ihan yhtä kylmä kuin Suomessa, mutta pimeä ja kolea. Keväällä taas kaupunki herää eloon, ja jo huhtikuussa pystyi olemaan shortseissa.

Harjoittelun jälkeen

Minulle pitäisi olla tulossa harjoittelusta viisi opintopistettä, ja harjoittelu sisältyy minulla valinnaisiin opintoihin. En varsinaisesti tarvinnut sitä valmistuakseni, mutta halusin jotain käytännön työkokemusta ennen kuin valmistun. Lisäksi Erasmus-harjoittelu on helppo tapa päästä töihin ulkomaille, mikä minulle oli harjoittelussa tärkeää. Suosittelen kyllä ehdottomasti Erasmus-harjoittelukokemusta, sillä siinä saa helposti kansainvälistä kokemusta sekä lisää täytettä CV:hen – erityisesti, jos pystyt tekemään harjoittelun omalla alallasi.

Kaiken kaikkiaan olen tyytyväinen, että pääsin tekemään Erasmus-harjoittelun. Ajoin harjoittelun opiskelujeni viimeiseen kevääseen, joten se jää viimeiseksi opiskelukokemukseksi ennen työelämään siirtymistä. Mielestäni tämä helpottaa siirtymää, sillä periaatteessa olen jo valmiiksi työelämässä. Vaikka harjoittelupaikassani ei ollut mahdollisuutta jatkaa oikeana työntekijänä, harjoittelu on silti antanut minulle arvokasta kokemusta paitsi yrityksessä työskentelystä (käännösopiskelijana olen tottunut itsenäiseen freelance-työhön) myös työyhteisön merkityksestä ja oman alan töistä.

University of Lodz - Uniwersytet Lodzki, Lodz, 18.09.2017 – 07.02.2018

Maa: Puola

Kaupunki: Lodz

Vaihtoaika: 18.09.2017 – 07.02.2018

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: University of Lodz - Uniwersytet Lodzki

Matkani kohti Erasmus+-kohdemaatani Puolaa alkoi helmikuussa 2017, jolloin hain Tampereen yliopiston vaihtohaussa opiskelemaan kahteen eurooppalaiseen yliopistoon syyslukukaudeksi 2017–18. Ensimmäisenä vaihtoehtonani haussa oli suurin piirtein Puolan maantieteellisessä keskipisteessä sijaitseva Łódź, jonne lopulta päädyin ilokseni Tampereen yliopiston ainoana opiskelijana.

Hakuprosessi eteni sujuvasti vaihe kerrallaan ja Łódźin yliopiston vaihto-opiskelijoiden asioita hoitava International Relations Office vastasi sähköpostitse lähettämiini kysymyksiin aina ripeästi ja ystävällisesti, mikä antoi todella hyvän kuvan yliopistosta ja turvallisen fiiliksen jo ennen reissuun lähtöä. Myös paikallinen akateeminen kalenteri oli helposti saatavilla yliopiston nettisivuilla ja päivämäärät pitivät paikkansa. EU-kansalaiselle matkavakuutukseksi olisi riittänyt pelkkä eurooppalainen sairaanhoitokortti, mutta minulla oli vaihdon aikana voimassa myös erillinen normaalit sairaanhoitokulut ja onnettomuudet korvaava matkavakuutus. Byrokratia Puolassa oli EU-kansalaisena mielestäni todella iisiä – esimerkiksi kaupunkiin rekisteröityminen vaaditaan vain, jos maassa oleskelee yli kolme kuukautta yhtäjaksoisesti, mikä ei monen vaihto-oppilaan kohdalla tullut lähimaissa reissaamisen takia edes täyteen.

Ennen vaihtoa toimitettavien dokumenttien kanssa ei ollut varsinaisesti ongelmia, mutta Łódźiin vaihtoon lähtevien opiskelijoiden on hyvä muistaa, ettei Łódźin yliopiston oma Learning Agreement -lomakepohja ole tarpeeksi yksityiskohtainen eikä siten kelpaa Tampereen yliopistolle. Helpointa on siis käyttää alusta asti koko vaihdon ajan ainoastaan Tampereen yliopiston omia virallisia LA-lomakkeita ja muita dokumentteja, jotta välttyy turhalta vaivalta. Łódźin yliopisto hyväksyy kyllä Tampereen versiot kaikista dokumenteista, vaikka yliopiston sähköinen hakujärjestelmä tarjoaakin oletuksena Łódźin omia dokumenttipohjia.

Mitä tulee Suomessa etukäteen tehtäviin alustaviin kurssivalintoihin, Łódźin yliopiston tiedekuntien nettisivuilta löytyvät kurssikatalogit eivät valitettavasti olleet täysin kattavia tai ajan tasalla. Joistakin kurseista oli saatavilla vain nimi, toisista nimi ja kuvaus. Muistaakseni yhdestäkään kurssista ei ollut saatavilla aikatauluja, eikä monia harkitsemiani kurseja järjestetty lopulta ollenkaan. Toisaalta peruuntuneet kurssit korvattiin vaihtoehtoisilla mielenkiintoisilla kurseilla, eikä missään vaiheessa tuntunut, ettei tarjolla olisi tarpeeksi kiinnostavia opintojaksoja – päin vastoin, jouduin tekemään melko paljon karsintaa. Muutokset kurssivalinnoissa eivät myöskään missään vaiheessa tuntuneet hankalilta, ja niiden tekemiseen annettiin tarkat ohjeet yliopiston järjestämässä tervetuloilaisuudessa heti kättelyssä. Lukukauden alussa oli myös muutaman viikon miettimisaika ennen kuin lukujärjestyksen muutokset piti lyödä lukkoon, minkä koin todella hyödylliseksi.

Hain vaihtoon yhteiskuntatieteiden tiedekunnan kautta ja opiskelin Łódźin yliopistossa sivuainettani sukupuolentutkimusta. Sukupuolen teemoja käsitteleviä kurseja löytyy Łódźin yliopistosta useasta eri tiedekunnasta, mutta uskon, että monia sukupuolentutkimuksen takia Łódźiin lähteviä kiinnostaa nimenomaan GEMMA-ohjelmaan (Erasmus Mundus Master's Degree in Women's and Gender Studies) kuuluvat kurssit. GEMMA on siis kansainvälinen Erasmus Mundus -maisteriohjelma, josta vastaa Łódźin yliopiston *Faculty of International and Political studies* alainen Women's Studies Centre. Vaikka kyseessä on erillinen Erasmus Mundus -maisteritutkinto, kaikki GEMMA-kurssit ovat avoimia myös Erasmus+-ohjelman opiskelijoille: ainoa edellytys on, että opinnot ovat maisterivaiheessa.

Koska hain vaihtoon yhteiskuntatutkimuksen oppiaineen vaihtosopimuksella, minut osoitettiin ensin Łódźissa *Faculty of Economics and Sociologyn* opiskelijaksi. Kurseja saa kuitenkin valita vapaasti mistä tiedekunnasta tahansa, kunhan ne ovat vaihtosopimuksen mukaisia ja vaihtoa hoitavat koordinaattorit hyväksyvät kurssivalinnat kummassakin päässä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ennen vaihtoa ilmoitettu tiedekunta ei välttämättä ole lopullinen, sillä Łódźissa todellinen tiedekunta määräytyy sen perusteella, mistä tiedekunnasta opiskelija valitsee eniten kurseja. Esimerkiksi omalla kohdallani tiedekunta vaihtui alkuperäisestä *Faculty of Economics and Sociologysta* *Faculty of International and Political studiesiin*, sillä valitsin viisi kurssia jälkimmäisen tarjoamasta GEMMA-ohjelmasta ja vain yhden kurssin *Faculty of Economics and Sociologysta*.

GEMMA-kurseista kiinnostuneita neuvon olemaan aikatauluasioissa ym. suoraan yhteydessä Women's studies Centren toimistoon (gender@uni.lodz.pl), sillä kommunikaatio WSC:n ja *Faculty of International and Political studiesin* välillä on heikkoa, GEMMA-kurssit on merkitty epäselvästi koko tiedekunnan kurssikatalogiin tai saattavat puuttua sieltä kokonaan ja aikatauluista on turha edes haaveilla. Lisäksi Łódźin päässä kannattaa pyytää suoraan WSC:n toimistosta, että tulee lisätyksi GEMMA-ohjelman yleiselle sähköpostilistalle ja muistuttaa opettajia lisäämään kurssien säpo-listoille, sillä näin ei todellakaan automaattisesti tapahdu. Olisin itsekin arvostanut, jos olisin etukäteen tiennyt tästä GEMMAan liittyvästä monimutkaisesta vastuutahojen suosta, josta edes International Relations Office ei tuntunut olevan aivan perillä. Oma aktiivisuus kuitenkin pelasti, vaikka kieltämättä hetkittäin tuntui siltä, että kaikki pitää itse kaivaa kiven alta. Voi olla, että juuri siksi olin monilla GEMMA-kurseilla ainoa ns. "perusvaihtari" eli Erasmus+-opiskelija.

Saatuani kurssit järjestykseen ja LA-muutokset kuosiin olin lopulta todella tyytyväinen kurssien sisältöön ja opetuksen tasoon. GEMMA-kurssien aiheet olivat monipuolisia, opettajat päteviä ja innostavia sekä opiskelijat motivoituneita. Opiskelumenetelmät olivat samankaltaisia kuin Suomessa: artikkelien lukemista, esseitä, esitelmiä sekä yksin että parin kanssa, raportteja ja keskustelua. Ainoastaan oppimispäiväkirjat ja pienemmissä ryhmissä tunneilla suoritettavat tehtävät loistivat poissaolollaan. Pidin siitä, että kaikki GEMMA:n kurssit olivat keskustelevia luentoja, joilla pärjäsikin hyvin lukemalla kunkin tapaamisen artikkelit etukäteen. GEMMA-kurssien puitteissa pääsin myös vierailemaan mm. sukupuolentutkimuksen konferenssissa ja juutalaisella hautausmaalla, mikä oli todella mielenkiintoista. Opiskelijoiden, opettajien ja oikeastaan koko yliopiston henkilökunnan (vaksit ym. poislukien) englannin kielen taso oli erinomainen, enkä kokenut missään vaiheessa, ettei minua olisi ymmärretty tai ettenkö olisi itse ymmärtänyt ja pystynyt ilmaisemaan itseäni.

Mitä tulee yhteen GEMMA-ohjelman ulkopuolelta valitsemaani kandidatasoiseen sukupuolentutkimuksen kurssiin, ei opetuksen tasosta voi sanoa samaa. Kurssilla käsiteltiin lähinnä peruskäsitteitä kuten sukupuoli, seksuaalisuus, identiteetti jne. Opiskelijoilta ei juuri vaadittu kriittistä ajattelua ja luennot koostuivat elokuvien katselusta, opettajan kuuntelemisesta sekä muutaman aktiivisen opiskelijan kommenteista. Suorituksiksi vaadittiin ainoastaan vartin mittainen ryhmässä tehty PowerPoint-esitys. Toisaalta tämä liiankin helpoksi kokemani kurssi oli hieman turha, toisaalta hyvä kevennys lukujärjestykseen antoisampien, mutta samalla vaativampien GEMMA-kurssien rinnalla.

Valitsemillani kurseilla ei ollut käytössä Moodlen kaltaista verkko-oppimisympäristöä, mutta tarvittavat lukemistot sai opettajilta joko paperisena tai Google Driven kautta. Esheet ym. palautettiin joko sähköpostilla tai tulostettuna suoraan opettajalle. Omassa tiedekunnassani ei ollut opiskelijoiden käytössä kuin muutama tietokone, eikä missään yliopiston rakennuksessa ollut WiFiä tai tulostusmahdollisuutta. Kaupungissa on kuitenkin paljon copy shopeja (puolaksi usein *ksero*), joissa tulostaminen ja kopiointi on halpaa. Muutamalle kurssille piti esimerkiksi tulostaa n. 30 artikkelin nivaska, jonka printtaaminen maksoi copy shopissa noin 5 euroa.

Ennen lukukauden alkua sain Łódźin yliopistolta kattavan infopaketin kaupunkiin saapumisesta ja oman tuutorin, joka otti minuun heti henkilökohtaisesti yhteyttä sähköpostilla. En lopulta tarvinnut tuutorini apua juuri ollenkaan – hankin hänen kanssaan vain puhelinliittymän – mutta hän olisi varmasti auttanut minua enemmän kuin mielellään. Tuutoroinnista ja tiedonsaannista jäi siis kokonaisuudessaan hyvä fiilis, ja kaupungissa oppi kulkemaan nopeasti. Łódźin yliopistolla on myös erittäin aktiivinen paikallinen ESN, joka järjesti reissuja, tapahtumia ja juhlia osittain yhteistyössä paikallisen teknillisen yliopiston ESN:n eli ESN-EYE:n kanssa. Heti lokakuun alusta starttaavat orientaatioviikot olivat todella tapahtumantäyteiset ja mielestäni kiva tapa aloittaa lukuvuosi. Viimeistään niiden aikana tapaa varmasti paljon toisia vaihto-opiskelijoita, mikäli ei ole jo syyskuun puolella osallistunut paikallisen kielikeskuksen järjestämälle kaksiviikkoiselle puolan intensiivikurssille, jota suosittelen lämpimästi.

Kielikurssi alkoi syyskuun puolivälissä ja opetusta oli kahden viikon ajan ma-pe aamupäivästä iltapäivään. Vaikka oppimistavoitteet puolan kielessä eivät olisi kovin korkealla, on kurssi antoisaa jo ihan siksi, että sen avulla pääsee arkeen kiinni, saa itsevarmuutta kaupungilla asioimiseen ja tutustuu toisiin vaihto-opiskelijoihin jo ennen lukukauden alkua. Intensiivikurssin jälkeen puolan opiskelua voi myös jatkaa koko lukukauden kestäväällä, kahdesti viikossa kokoontuvalla kielikurssilla, jonka arvo on 4 ECTS-pistettä. Vaihtoehtoisesti intensiivikurssin voi vaikka jättää kesken, sillä se on täysin vapaaehtoinen ja minkäänlaista läsnäolopakkoa ei ole.

Łódźin yliopisto tarjoaa mahdollisuuden asuntola-asumiseen (joskaan paikka asuntolassa ei ole taattu, sillä opiskelijoita on satoja), mutta asuntolaelämän kokeneena päätin itse etsiä asunnon yksityisiltä markkinoilta. Alun perin tarkoitukseni oli etsiä kimppekämpä, jossa kämppis/kämppikset olisivat puolalaisia, mutta suunnitelma ei tuottanut tulosta. Tähän tarkoitukseen käytin Facebookin puolalaista *Łódź – Wynajem mieszkania bez prowizji* -ryhmää. Laitoin samalla kämppishaku-ilmoituksen myös Erasmus-opiskelijoiden Facebook-ryhmään, ja sainkin useita vastauksia toisilta vaihto-opiskelijoilta, joiden kanssa aloimme yhdessä etsiä kimppekämpää. Näin jällenpäin ajatellen porukkamme koko todennäköisesti hankaloitti kämpän löytämistä merkittävästi, sillä useissa kimppekämpissä olisi ollut vain 1-2 huonetta kerrallaan vapaana. Suosittelen siis etsimään kämppää yksin tai maksimissaan kaksin.

Päädyinkin lopulta etsimään asuntoa yhdessä italialaisen vaihto-oppilaan kanssa, ja aika pitkällisen prosessin tuloksena löysimme viimein rentflat24.pl-sivuston kautta kaksi vapaata huonetta uudesta kuuden hengen kimppekämpästä kaupungin keskustasta. Asunto oli täydellinen ja huoneen vuokra kustansi noin 200 euroa (850 PLN) kuussa laskuineen päivineen. Sopivan kämpän huolellinen etsiminen ja odotus siis todella kannatti, vaikka helpommallakin (sekä halvemmalla, mikäli vaatimukset eivät ole kovin korkeat) olisi varmasti päässyt. Mielestäni oli kiva, että kämppikseni olivat lopulta jokainen eri maasta kotoisin – mahtuipa mukaan yksi puolalainenkin – ja asunnossamme oli opiskelijoiden lisäksi myös työssäkäyviä ihmisiä. Asunnon etsimiseen suosittelen Facebookin vaihtari- ja expat-ryhmiä, joita on ainakin kourallinen, ja esimerkiksi Pepe Housing -sivustoa, joka tekee yhteistyötä

ESN:n kanssa. Vuokrasopimuksen ja etenkin sen määräaikaisuuden kanssa kannattaa olla tarkkana, sillä useimmat vuokranantajat vaativat 12 kuukauden sitoutumisen. Jos yliopiston asuntola ja yksityiseltä vuokraaminen tuntuvat kummatkin huonoilta vaihtoehdoilta, on kaupungissa myös pari yksityistä asuntolaa, jotka ovat kuitenkin käsittääkseni melko kalliita paikalliseen hintatasoon nähden.

Kaupunkina monikulttuurinen Łódź on aivan ihana, ja sopii vaihtokohteeksi tyypille, joka ei kaipaa kiiltoa ja sliipattua katukuvaa, vaan kontrasteja, aktiivista taide- ja kulttuurielämää, tunnelmallisia kuppiloita, upeita muraaleja ja ripauksen neuvostoliittolaista rappioromantiikkaa. Kaupungissa tapahtuu todella paljon koko ajan, kun pitää silmät auki ja seuraa esim. Facebookista paikallisia tapahtumia. On katuruoka- ja olutfestivaaleja, keikkoja, näyttelyitä, paikallista designia ja myyjäisiä, kansalaisaktivismia, elokuvataiteen teemaviikkoja... listaa voisi jatkaa loputtomiin. Ulkona syöminen, juhliminen ja kaikenlaisiin taide- ja kulttuurierintoihin osallistuminen on halpaa tai ilmaista, joten rahasta tämän kaiken kokeminen ei todellakaan jää kiinni. Myös paikalliset ihmiset ovat pääosin todella avoimia ja avuliaita, enkä muista montaakaan kohtaamista, joka olisi jäänyt harmittamaan. Łódź on Tampereen tavoin vanha tekstiiliteollisuuskaupunki, ja vähän Finlaysonin tapaisia rempattuja tehdasrakennuksia ja työläisten vanhoja asuintaloja on siellä täällä. Toisaalta katukuvassa näkyy myös kaupungin juutalainen historia, johon suosittelen lämpimästi tutustumaan. Pähkinänkuoressa Łódź on kuin Berliinin salainen pikkusisko, jonka likaisilta, pimeiltä ja rosoisilta kulmilta löytää upeaa luovuutta ja kauneutta, kun osaa katsoa.

Myös liikkuminen on halpaa: kolmen kuukauden liikennekortti maksaa vähän päälle 25 euroa ja kuukausikortti noin kymppi. Łódź on kaikin puolin otollinen tukikohta myös esim. Berliinissä, Prahassa ja Wienissä reissaamiseen, unohtamatta helppoja ja halpoja bussiyhteyksiä myös Puolan omiin kivoihin pikkukaupunkeihin, kuten Poznańiin ja Wrocławiin. Krakovaan matkaa noin kolmessa-neljässä tunnissa ja Varsovassa käy helposti vaikka päiväreisillä, sillä suora junayhteys kestää vain vajaa puolitoista tuntia. Myös Varsovan Chopin-lentokentälle junailee kätevästi yhdellä vaihdolla.

Kokonaisuudessaan Erasmus-vaihto oli todella merkityksellinen kokemus, joka kannatti toteuttaa vielä viidentenäkin opiskeluvuonna. Koin yhteenkuuluvuutta ja sain uusia ystäviä, mutta toisaalta sain myös muistutuksen siitä, millaisiin asioihin ei kannata kuluttaa aikaa ja energiaa. Kommunikaatio- ja ongelmanratkaisutaitoni paranivat valtavasti, ja koen, etten stressaannu enää niin helposti pienistä asioista ja uskallan haastaa itseäni enemmän. Opin vaihdon aikana puolan kieltä enemmän kuin odotin ja nautin valtavasti monikielisessä ympäristössä elämisestä ja opiskelusta. Łódźissa vietetyn lukukauden jälkeen tiedostan entistä vahvemmin olevani etuoikeutettu kaikilla elämän osa-alueilla.

SWPS University of Social Sciences and Humanities, Warsaw, 20.02.2017 – 22.06.2017

Maa: Puola

Kaupunki: Warsaw

Vaihtoaika: 20.02.2017 – 22.06.2017

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: SWPS University of Social Sciences and Humanities

Hain Erasmus-vaihtoon kolmannella hakukierroksella. Sen puolesta hakuaikataulu oli tietenkin tiiviimpi kuin useilla muilla vaihtoon lähteneillä, mutta itselleni tämä ei tuottanut

mitään ongelmaa. Järjestettäviä asiakirjoja ei ollut erityisen paljoa, joten valmistautuminen sujui mutkitta. Pian hyväksymiseni jälkeen sain vastaanottavasta yliopistosta sähköpostin, jossa ohjeistettiin tarvittavien dokumenttien kanssa. Epäselvyyksien kanssa olin yhteydessä paikalliseen vaihtokoordinaattoriin, ja viestintä hänen kanssaan oli helppoa, nopeaa ja ystävällistä.

Ennen lähtöäni täytin luonnollisesti Learning Agreementin, johon soveltuvia kursseja valitsin vaihtoyliopiston nettisivuilta löytyvästä kurssikatalogista. Valitettavasti kursseista ei ollut tarjolla juuri muuta tietoa kuin kurssin nimi. Olen itse neljännen vuoden opiskelija, joten olisin kaivannut hieman lisätietoa varmistaakseni etteivät kurssien keskeiset aiheet/teoriat ole sellaisia jotka olen jo kolunnut läpi opinnoissani Tampereella. Kurssien valitsemista olisi myös helpottanut, mikäli niiden ajankohdat olisi ilmoitettu ennakkoon, kuten UTA:lla on tapana. Kysyin myös paikalliselta vaihtokoordinaattorilta mahdollisuudesta valita maisterivaiheen kursseja, koska olen itse vielä kandidivaiheessa. Ilmeisesti tähän ei ollut selvää yhtenäistä linjaa, sillä sain sähköpostitse kieltävän vastauksen, mutta myöhemmin paikan päällä kävi ilmi että maisterivaiheen kursseja on myös mahdollista valita ilman sen suurempaa vääntöä. Tämä olisi ollut helpottavaa tietää jo etukäteen suunnitellessa vaihdon opintoja. Valitsemistani kursseista myös useampi oli lopulta peruttu, joten jouduin valitsemaan uusia kursseja alkuperäisten tilalle.

Opiskelen Tampereella sosiaalipsykologiaa yhteiskuntatutkimuksen tutkinto-ohjelmassa. Vaihtoyliopistossa olin kuitenkin psykologian tutkinto-ohjelmassa, joskin sillä oli selkeästi sosiaalipsykologinen painotus. Opiskelua helpotti mm. se, että koko tutkinto-ohjelma oli englanniksi. Tämän johdosta tutkinto-ohjelmassa oli paljon opiskelijoita myös muualta kuin Puolasta. Toisten opiskelijoiden kanssa sosialisointi oli myös tämän myötä helpompaa, sillä jokainen oli jokseenkin tottunut puhumaan englantia myös kurssitovereidensa kanssa. En juurikaan opiskellut puolan kieltä etukäteen tai paikan päälläkään, ja lopulta pärjäsin maassa varsin hyvin englannilla.

Kohdeyliopistossa käymäni kurssit olivat melko perustason psykologian kursseja, sillä teen psykologiasta sivuainetta. Opetuksen taso oli mielestäni ihan hyvä, vaikka paikoitellen olisinkin toivonut hieman syväluotaavampaa otetta. Useimmilla kursseilla oli viikottaisen luennon lisäksi "workshop", jossa tehtiin ryhmätöitä ja pyrittiin soveltamaan käytäntöön luennoilla käytyä tietoa. Kurssien suoritusmuotona oli luentojen lisäksi usein (monivalinta-) lopputentti, ja lisäksi erilaisia suoritteita kuten essee tai ryhmätyö.

Jokaiselle halukkaalle vaihto-opiskelijalle järjestettiin henkilökohtainen "buddy" eli tuutori, jonka tehtävänä oli pitää huolta että vaihtari pääsee maassa alkuun. Oma tuutorini tarjoutui hakemaan minut juna-asemalta ja myös majoittamaan ensimmäisten päivien ajan ennen kuin asuntokuvioni oli varmistunut. Vaikka yhteydenpito oman tuutorini kanssa jäi varsin lyhyeen, oli tavoitettavissa aina myös muita avuliaisita tuutoreita jotka neuvoivat tarpeen tullen. Vaihto-opiskelijoille keskeisimpänä tiedotuskanavana toimi Facebook-ryhmä, jossa ilmoitettiin ensimmäisten viikkojen ohjelmasta ja muusta tärkeästä. Ryhmässä jotkut vaihtarit etsivät myös kämppeiksiä.

Itse järjestin asuntoni "Flatshare in Warsaw" -Facebook-ryhmän kautta. Omalta osaltani asunnon hankkiminen sujui mutkitta, mutta kuulin jälkeenpäin joillain vaihtareilla olleen ongelmia. Ei-puolalaisilta usein pyydetään suurempaa vuokraa kuin paikallisilta, eikä paikalliset välttämättä ole erityisen avoimia englantia puhuvien kanssa asumiseen. Vuokrataso on arvatenkin Suomea edullisempi. Halvimmillan huoneen voi saada

kimppakämpästä n. 160 eurolla, mutta käytännössä harva vaihtari löytää tällaista vaihtoehtoa. Maksoin itse 270 euroa huoneestani, ja asuin yhden kämppiksen kanssa. Yliopistolla on myös tarjolla rajoitettu määrä asuntoloita jotka ovat varsin edullisia, mutta en tiedä tästä vaihtoehdosta juurikaan enempää. Käsittääkseni näitä vuokrataan ainoastaan kokonaiseksi lukuvuodeksi.

Varsovassa asuminen oli myös yleisesti ottaen Suomean jonkin verran edullisempaa. Opiskelusta sinällään ei aiheutunut kuluja, ja yliopistolla oli ruokala jossa lounastaminen oli kohtuuhintaista. Toki tässä mielessä Suomen 2,60 e hintaiseen opiskelijalounaaseen verrattuna sai Varsovassa maksaa kaksinkertaisen hinnan. Vapaa-ajallani matkustelin jonkin verran Puolan sisällä sekä viereisissä maissa. Pitkänmatkan bussit olivat melko edullisia, eikä majoittuminen hostelleissa ollut tolkkuttoman hintaista. Puola on myös hyvällä paikalla reissaamista ajatellen, sen lähellä on monia kiinnostavia kohteita.

Yleisesti ottaen koen Erasmus-vaihdon upeaksi kokemukseksi ja suosittelisin sitä myös muille. Olin itse alkuun hieman kriittinen, sillä kuvittelin että Erasmus-vaihtarit liikkuvat ainoastaan keskenään ja jättävät usein tutustumatta kohdemaansa ihmisiin ja kulttuuriin. Toki tässäkin on osaltaan perää, mutta en ennen vaihtoani ymmärtänyt millaisen ainutlaatuisen mahdollisuuden vaihto tarjoaa. Se on helppo tapa tutustua myös muihin kulttuureiden toisten vaihtarien kautta. Yhtenä keskeisenä rikastuttavana kokemuksena on ehdottomasti myös oma englannin kielen taidon kehittyminen. Tai vaikka kielitaito ei varsinaisesti kehittyisikään valtavasti, rohkeus sen puhumiseen sekä oman itseilmaisun löytäminen toisella kielellä on huikea kokemus.

, , 01.10.2015 – 31.12.2015

Maa: Puola

Kaupunki:

Vaihtoaika: 01.10.2015 – 31.12.2015

Vaihto-ohjelma: Erasmus-harjoittelu

Yliopisto:

Ollessani Erasmus-vaihdossa Puolan Lodzissa lukuvuoden, aloin miettiä mahdollisuuksia myös Erasmus-harjoittelun suorittamiseen Puolassa. Opiskelin Lodzin yliopiston Women's Studies Centerin tarjoamia Gemma Master's Degree on Gender Studies –maisteriohjelman kurssia, ja kyselin yhdeltä opettajaltani, osaisiko hän suositella jotakin puolalaista feminististä järjestöä, jossa voisin tehdä 3kk harjoittelun. Hän antoi minulle Varsovassa toimivan Feminotekan yhteystiedot, ja otin heihin yhteyttä. Nettsivujen kautta sain järjestöstä kuvan, että he ovat aktiivisia feministisessä toiminnassaan ja tekevät monipuolisesti kaikenlaista, ja täten heillä voisi olla tarjota minullekin tekemistä ja kokemusta. Kevätlukukauden loppupuolella, muutaman e-mailin vaihtamisen jälkeen, käväisin Varsovassa heidän toimistollaan ja he toivottivat minut oikein mielellään tervetulleiksi. Sovimme että tulen heille harjoitteluun syksyllä ja aloitan syys-lokakuussa. Puhuimme alustavasti vähän myös mahdollisista työtehtävistäni. Heillä ei ollut aiemmin ollut kansainvälistä harjoittelijaa, joten se, mitä kaikkea minun olisi mahdollista Feminotekassa tehdä, oli vielä ihan auki. Ajattelin, että kyllä se siitä sitten järjestyy, kunhan itsekin olen aktiivinen ja oma-aloitteinen.

Yliopistosta olin yhteydessä yksikköni ihmisiin, mutta mitään varsinaista harjoittelusta keskustelemista ei nähtävästi tarvittu. Lähinnä ilmoitin, että olisin tällaisen harjoittelun tekemässä tällaisessa organisaatiossa, ja vastaus oli että ”ok”. Tässä vaiheessa päätin, että on parempi suorittaa tämän Erasmus-harjoittelu vapaaehtoisina 5 opintopisteen opintoina. Teen sitten vielä Suomessa pakollisen harjoittelun, jonka suhteen kaikki on mahdollisesti hieman virallisempaa ja työtehtävätkin tarkempia, jotta varmasti saan hyödynnettyä harjoittelun tarjoamat työkokemusmahdollisuudet mahdollisimman hyvin.

Heti aluksi minulla oli Feminotekan kanssa ongelmia saada Training Agreement –paperit kuntoon. Vaikutti siltä, ettei siellä ole kenelläkään aikaa tai kykyä suunnitella harjoitteluuni liittyviä asioita ja kirjoittaa englanniksi etukäteissuunnitelmaa. Usean hieman jo epätoivoisenkin sähköpostin jälkeen sain paperit kuntoon. Pakostakin tuli mieleen, että jos pelkästään tämän lomakkeen täyttö on niin vaikeaa, mitä mahtaa varsinaisesta harjoittelustani siellä oikein tulla. Mutta muuten järjestelyissä ei ollut mitään ongelmaa. En ottanut mitään henkilökohtaista vakuutusta (päättelin että Eurooppalainen sairaanhoitokortti riittää).

Asunnon sain tutun tutun kautta, kuulin että eräällä omanikäiselläni varsovalaisella feministi-kasvissyöjä-tyyppillä oli kaksiossaan juuri toinen huone vapaana. Asunto sijaitsi n. puolen tunnin päässä keskustasta (bussi&metro) ja huoneeni oli aika pieni. Tämän vuoksi maksamani 800zł (200e/kk) vuokra oli mielestäni hieman korkea, mutta koska sain vielä viimeiset opintotuet ja asumislisät, ja koska vuokraan sisältyi ihan kaikki (lämmitys, vesi ja sähkö, enkä lisäksi edes joutunut hankkimaan mitään kodin tarvikkeita, siivous- tai astianpesutarvikkeita enkä juuri ostanut edes vessapaperia!), ajattelin tyytyä tähän. Ja voin todellakin suositella paikallisen samanhenkisen ihmisen kanssa asumista, jos tällainen mahdollisuus vain tulee. Harjoittelijana minulla ei ollut mitään Erasmus-kontakteja ja harjoittelupaikkani ihmiset tuntuivat kiireisiltä ja kaikesta mukavuudesta ja kivuudestaan huolimatta hieman etäisiltä, joten oikeastaan sain kaikki Varsovan-kaverini lopulta tavalla tai toisella kämppikseni kautta.

Itse harjoittelusta sitten vielä. Alku vaikutti mukavalta, Feminotekan toimisto on kiva ja aivan keskustassa, ja kaikki ihmiset järjestössä vaikuttivat erittäin ystävällisiltä ja mukavilta. Vähitellen minulle kuitenkin alkoi selvitä, ettei kenelläkään ole aikaa ja resursseja organisoida harjoitteluuni liittyviä asioita ja olen ns. omillani. Aloin heti suunnitella projekteja, joita minun on mahdollista toteuttaa itsenäisesti, ja toivoin että jossain vaiheessa minun panostani varmasti kaivataan myös jossain Feminotekan omassa projektissa. Niitä heillä tuntui olevan monenlaisia, workshoppeja, kirjojen kustantamista/painattamista ja oman pienen kirjakaupan pyörittämistä, keskustelutilaisuuksia, elokuvanäytöksiä, pienimuotoisia kulttuuritapahtumia. Koitin myös olla perillä Puolan poliittisesta tilanteesta ja feminismin nykytilasta. Tästä minulle toki oli kertynyt jo tietämystä edellisen vuoden Erasmus-vaihdon aikana.

Feminoteka on järjestönä selvästi perinteiseen nais erityyppiseen feminismiin päin kallellaan ja esimerkiksi queer-aktivismille tuntuu Puolassa olevan omat, enemmän anarkistiseen punk & DIY-henkiseen toimintaan kietoutuvat, paikkansa virallisten isompien organisaatioiden ulkopuolella. Rasismista ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksista käydään ”mainstream”-feminismin sisällä jonkin verran keskustelua ja ongelmia nostetaan kyllä esiin, mutta keskiössä tuntuu kuitenkin olevan ensisijaisesti valkoisen puolalaisen heteronaisen asema yhteiskunnassa. Ja ongelmia ei tarvitse hakemalla hakea – on selvää että yleisesti ottaen naisen asemassa on isoja ongelmia Puolassa. Väkivalta ja reproduktiiviset oikeudet

tuntuvat olevan kaikkein isoimpia kysymyksiä. Aborttioikeudella onkin Puolassa merkillinen ja valitettava historia. Kommunismin aikana abortti oli laillinen, mutta sittemmin se säädettiin yhdeksi Euroopan tiukimmista. Tällä hetkellä naisella on lain mukaan oikeus aborttiin kun kyseessä on raiskaus, insesti tai hengenvaara. On kyseenalaista, turvataanko naisen oikeutta aina näissäkään tapauksissa, ja laittomia abortteja tehdään paljon. Aborttitilanne on – Puolan yleisen poliittisen tilanteen mukana – kääntymässä vielä vanhoillisempaan suuntaan, ja on aihetta pelätä, että tulevaisuudessa abortista säädetään täyskielto. Katolisen kirkon erittäin vahva asema puolalaisessa symbolisessa ymmärryksessä ja ”arkijärkisessä” ajattelussa edesauttaa taantumuksellisen politiikan suosion nousua samanaikaisesti, kun vallalla on pyrkimys modernisoitua osaksi läntistä Eurooppaa. Feminotekan toiminnasta iso osa siis käsitteli naisen ruumiillista itsemääräämisoikeutta.

Melkein kaikki toiminta ja sen organisoiminen tapahtui puolan kielellä, ja tämä oli kaikkein suurin ongelma toimintaan integroitumisessani. Minulle oli satunnaisesti tekemistä esimerkiksi silloin, kun tilaisuudessa puhujana oli englanninkielinen asiantuntija ja minun oli mahdollista laatia keskustelutilanteesta raportti. Lisäksi kirjoitin muutamia artikkeleita sellaisista Suomeen liittyvistä aiheista, joista Feminotekan taholta oltiin kiinnostuneita, kuten koulutusjärjestelmä ja yleinen tilanne naisten oikeuksien ja feminismin suhteen. Kirjoittamani raportit ja artikkelit kuulemma käännettäisiin puolaksi ja julkaistaisiin Feminotekan sivuilla, mutta pahoin pelkään että ikinä heillä ei tule olemaan aikaa tämän toteuttamiseen. En myöskään saanut koskaan kirjoituksistani minkäänlaista palautetta. Kyselin säännöllisesti kaikilta työntekijöiltä tehtävistä ja tapahtumista, joihin olisin voinut osallistua, mutta vastaus oli aina sama. ”Ei nyt juuri oikein ole mitään.” Ongelma ei ilmeisestikään ollut siinä, etteikö työtä olisi riittänyt, vaan siinä, että kiireisillä ja stressaantuneilla työntekijöillä ei yksinkertaisesti ollut resursseja alkaa järjestää minulle tekemistä englannin kielellä. Pelkästään englanniksi puhuminen kanssani oli monille vaikeaa, ja yhden työntekijän kanssa koitinkin puhua saksaksi.

Tilanteesta johtuen, ilman minkäänlaista opastusta ja neuvontaa, en saanut harjoittelusta lähes mitään sellaista järjestötoiminnan kokemusta mitä olisin toivonut. Mutta yhtenä positiivisena kokemuksena pidän itse oma-aloitteisesti idoimaani ja toteuttamaani pientä projektia, englanninkielistä feminististä keskustelukerhoa. Se kerkesi kokoontua harjoitteluni aikana yhteensä neljä kertaa. En ole aikaisemmin itse suunnitellut minkäänlaista keskustelutapahtumaa, joten sain tästä arvokasta kokemusta ja positiivisia onnistumisen hetkiä. Valmistelin joka kokoontumiskerralle alustuksen jostain yhdessä päätetystä aiheesta, kuten ”jokapäiväinen seksismi” tai ”rasismi & nationalismi”, ja valmistauduin tarvittaessa ohjaamaan keskustelua. Pääajatuksena oli kuitenkin luoda tilaisuus kaikille päästä harjoittamaan englannin kielellä keskustelemista ja jakamaan omia ajatuksiaan tasa-arvokysymyksiin liittyen. Osallistujia ei ollut kovinkaan paljon, kokoontumiskerrasta riippuen 3–7, mutta sain kuitenkin tapahtumasta paljon positiivista palautetta. (Osallistujilta ja kiinnostuneilta, en niinkään Feminotekan työntekijöiltä, koska heillä ei ollut aikaa osallistua.)

Puolassa viettämäni yli vuoden pituinen aika (Erasmus-vuosi, kesällä matkustelu ja loppuvuoden harjoittelu) oli minulle yleisesti ottaen hyvin antoisaa. Puolan hintataso on huomattavasti Suomea alhaisempi etenkin mitä tulee paikallisen tuotannon tarvikkeisiin, palveluihin ja ravintolahintoihin. Erasmus-apurahalla tuskin ihan sinänsä pärjää, mutta jos lisäksi saa opintotukea ja asumislisää, pärjää erittäin mukavasti. Matkustaminen Suomesta Puolaan on halpaa, joko lentäen väliä Gdansk-Turku tai matkustaen bussilla Varsova-Tallinna ja lautalla Helsinkiin. Molempia vaihtoehtoja kokeilin useampaan kertaan. Isojen

matkatavaroiden kanssa bussilla matkustaminen tulee halvemmaksi, mutta 24h matkustaminen varmasti tuntuu monista, näin nykyajan helpossa maailmassa, hieman vaivalloiselta.

Varsovassa kannattaa hankkia kausikortti julkiseen liikenteeseen. Busseja menee paljon ympäri vuorokauden ja metrolinja on helppo ja simppele. Englannin kielen osaamista voi joskus löytää yllättävistä paikoista, mutta mitään peruspohjaa ei ole. Kaikissa toimistoissa ja liikkeissä asioidessa pitää varautua siihen, että yhteistä kieltä ei ole. Nuoretkaan eivät välttämättä ole kykeneviä tai halukkaita puhumaan englanniksi. Kaikkein vaikeimmat ja ärsyttävimmät kokemukset minulla on puhelinfirmojen (kuten Play) liikkeissä asioimisesta ja prepaid liittymien hankkimisesta ja lataamisesta.

Kulttuurielämästä voin suositella erityisesti asemansa vakiinnuttaneiden ”vallattujen talojen”, Przychodnia Skłotin ja ADA Puławskan kulttuuritarjontaa. ADAssa järjestettiin esimerkiksi puolan kielen ilmaiskurssia maahanmuuttajille. Jotain muitakin tapahtumia voi joskus olla jopa englannin kielellä, ja itse koitin ottaa kaiken irti etenkin musiikkitarjonnasta. Paras baari keikkojen kuuntelemiseen on ehdottomasti Chmury. Yksi Varsovan hienoimmista jutuista on vegaaniravintoloiden runsaus ja laatu. Suomalaisen näkökulmasta ravintolassa syöminen on erittäin *affordable*. Viidellä eurolla voi saada hyvän annoksen paikallisesta pienyrittäjien/osuuskunnan pitämästä freesiä ja kiinnostavaa ruokaa tarjoavasta ravintolasta. Suosikkejani on esimerkiksi ”Lokal” ja Vege Miasto”. Kesällä joen ranta on otollisinta bile-alueita, minulta se jäi vuodenajan takia väliin. Luotettava, kiva ja hyvillä ”eettisillä arvoilla” varustettu perusbaari on Plan B keskustassa. Keskiviikkoisin isoissa Cinema City – elokuvateattereissa on elokuvalipun tarjoushinta 3,5euroa.

Mitään shokeeraavan isoja kulttuurieroja ei Suomen ja Puolan välillä ole, mutta tulotason ja yhteiskunnan rakenteen erot ovat huomattavat. Puolassa on ääripäät koko ajan läsnä: pintakiiltoa löytyy ja joka kahvilassa toimii wifi, mutta kadulla linkkaavalla kerjäläisellä ei ole koskaan ollut mahdollisuutta saada hoitoa jalkansa epämuodostumaan. Tapaamani taideopinnoista valmistunut nuori mies ei ollut (ainakaan omien sanojensa mukaan) koskaan aiemmin jutellut feministin kanssa. H&M:n ja Zaran vaatteet ovat statukseltaan ”hienoja”, ja alueella, jossa asuin, oli ainakin kolme ”bazaaria” jossa tädit ja sedät kävivät vihannes- ja krääsäkauppaa. Kannustan asioimaan näissä paikallisten tätien tienvarsikojuissa, jos mitenkään vain kieliongelmiin takia uskaltaa. Vähitellen monenlaiset kulttuurierot alkavat hahmottua, kun viettää maassa tarpeeksi aikaa. Vaikka kansainvälisissä opiskelijapiireissä ja feministisissä ym. ryhmissä ei tietenkään tule kohdattua tavallisen puolalaisen kansan arkimenoa, jonkinlainen käsitys kuitenkin vähitellen muodostuu. Omasta mielestäni puolalaiset eivät ole erityisen erilaisia suomalaisiin nähden. Vähäinen koulutus ja katolisen kirkon vaikutus tekevät sen eron, että kriittinen ajattelu ja esimerkiksi feminismi ei ole Puolassa edes lähelläkään sitä valtavirtaa kuin Suomessa. Valtavirtakulttuurin ahdistavuus toimii kuitenkin taas kantavana voimana pienelle vaihtoehtokulttuurille, sen sisäisen solidaarisuuden tunnun ylläpitämiselle ja halulle toimia aktiivisesti hyvien asioiden puolesta. Voin lämpimästi suositella Puolaa kaikille niille, joita kiinnostaa löytää jotain hieman erilaista ihan tästä meidän naapurista.

Harjoittelun loputtua olen koittanut saada Feminotekalta Traineeship Certificatea, ja nyt viimeksi se luvattiin minulle huomiseksi. Eiköhän se hyväksilukukin sitten onnistu, sukupuolentutkimuksen valinnaisiin opintoihin viiden opintopisteen verran. Vinkkinä Erasmus-harjoittelupaikkaa etsiville voin sanoa, että oma-aloitteisesta harjoittelupaikan

etsimisestä voi päätyä kiinnostaviin paikkoihin, mutta varminta työkokemuksen suhteen on kuitenkin mennä paikkaan, jossa on aikaisemminkin ollut kansainvälisiä harjoittelijoita, jossa on selkeä käsitys harjoittelijalle annettavista työtehtävistä ja yhteinen kieli löytyy.

The Jagiellonian University - Uniwersytet Jagiello, Krakow, 28.09.2015 – 30.06.2016

Maa: Puola

Kaupunki: Krakow

Vaihtoaika: 28.09.2015 – 30.06.2016

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: The Jagiellonian University - Uniwersytet Jagiello

Maija Kuntsi

Vaihtoaika: 22.9.2015 – 30.6.2016

Vaihtoyliopisto: Uniwersytet Jagiellonski, Krakova, Puola

Vaihto-ohjelma: ERASMUS

Vaihtoon hakeminen oli helppoa ja vaivatonta. Hain Krakovaan vaihtoon talvilukukaudeksi. Muuten kaikki sujui erittäin hyvin, mutta kesällä kurssien valitseminen oli hyvinkin sekavaa. Facebookin vaihtariryhmästä kavi ilmi, että kursseja löytyy kolmelta eri nettialustalta ja kaikissa näkyi eri kurssit. Riskillä valitsin kurssit Learning Agreementiin ja kun vein sitä allekirjoitettavaksi Krakovassa, kavi ilmi, että yhden kurssin tilalle piti valita uusi. Onneksi uuden LA:n täyttämisen ei ollut muutaman sähköpostiviestin kirjoittamista vaikeampaa.

Saavuinkin Krakovaan viikkoa ennen orientaatioviikon alkamista. Se osoittautui järkeväksi, sillä tuon viikon aikana sain kaikki käytännön järjestelyt kuntoon asunnon ja yliopistoon ilmoittautumisen kanssa ja paasin ilmoittautumaan ajoissa orientaatioviikon tapahtumiin. Suurimpaan osaan tapahtumista oli rajoitettu osallistujamäärä ja myöhemmin Krakovaan saapuneet eivät saaneet enää lippuja tapahtumiin. Ennen orientaatioviikon alkua järjestettiin muutama epävirallinen tapaaminen kaupunkiin jo saapuneille vaihtareille ja oli mukava paasta tutustumaan ihmisiin jo ennen isompia bileitä.

Asunnon olin hommannut jo etukäteen Suomesta kassan eraan valitysfirman kautta. Asunto oli aika kallis paikalliseen hintatasoon nähden (vuokra sisältäen vedet, sähkö yms. oli 1800 zł eli noin 400 €) mutta asunto oli vasta rempattu ja aivan keskustassa. Muista vaihtareista poiketen asuin yksin ja yksiöt ovat suhteessa aika kalliita Puolassa, aivan kuten muuallakin maailmassa. Jos haluaa asua kamppisten kanssa, niin huoneen saa keskustan tuntumasta noin 900 zł:tyllä.

Jo muutaman ensimmäisen viikon jälkeen päätin, että vaihtoa on pidennettävä. Huomasin viihtyvani Krakovassa paremmin kuin hyvin. Onneksi molemmat yliopistot olivat joustavia ja sain luvan jaada myös kesälukukaudeksi Krakovaan.

Krakovassa opiskelin hallinto- ja oikeustieteiden laitoksella. Vaihdon aikana suoritin yhteensä 71 opintopistettä, joista kaikki olivat kahta kielikurssia lukuunottamatta oikiksen kurseja. Suoritin muun muassa kaksi Puolan hallinto-oikeuden kurssia, vertailevan oikeuden kurseja, sopimus- ja investointioikeuden kurseja sekä muutaman eri maiden oikeusjärjestyksiin keskittyvän kurssin. Kurssit olivat paasaantoisesti hyvin samantyyppisiä kuin Johtamiskorkeakoulussa; luennoilla ei ollut lasnaolopakkoa ja kurssien loppuvaiheessa oli tentit. Yhden suullisen tentin jouduin tekemaan ja muutamalla kurssilla lopputentin sijaan tehtiin esitelma. Yhdellä kurssilla taas oli lasnaolopakko, mutta kurssista ei järjestetty tenttia. Kaikki suorittamani kurssit järjestettiin englanniksi. Suoritin myös kaksi puolan kielen kurssia ja nyt osaamistasoni on A1.

Puolan hintataso on niin matala Suomeen verrattuna, että kaikkeen on varaa. Vaihdon loppupuolella lopetin kotona kokkaamisen ja soin vain ulkona ja silti rahat riitti mukavasti. Hyvassa keskustaravintolassa kallein pastaruoka huitelee seitsemän euron paikkeilla ja kun kaupungissa on viettänyt hetken aikaa, löytää ne halvemmatkin paikat, joissa saa jarkyttavan ison lounassetin kolmella eurolla. Nykypäivänä myös kasvissyöjät löytävät ruokaa Krakovasta, keskustasta löytyy useita kasvisruokaravintoloita ja jopa vegaanihampurilaispaikka!

Itse en käyttänyt julkista liikennettä niin paljoa, että tietaisin kuukausilippujen hintoja. Asuin koko vaihtoajan keskustassa ja koska etaisydydet ovat aika lyhyitä, kavelin enimmäkseen joka paikkaan. Julkinen liikenne on kuitenkin erittäin toimiva, ratikoilla paasee kaikkialle ja kertalippu maksaa opiskelijalle alle euron.

Myös matkustelu on helppoa Krakovasta. Maan sisällä junaliput ovat edullisia ja näkemisen arvoisia kohteita on vuoristosta kilometrien mittaisiin heikkarantoihin asti. Krakova sijaitsee niin Etelä-Puolassa, että yhteydet myös muualle Eurooppaan ovat erinomaiset. Polskibussilla paasee Budapestiin 15 eurolla ja Wieniin kymppillä.

Uskon, että vaihtokokemuksesta on paljonkin hyötystä tulevaisuudessa. Vieraiden kielten puhuminen ei jännitä enää ja ihmisten lähestyminen on helpompaa kuin ennen. Työelämässä on varmasti myös hyötystä, jos kansainväliset työtehtävät eivät pelota. Ja kieltenopiskeluun on tullut uutta motivaatiota, kun tuntee ihmisiä ympäri maailman ja kieltä saattaisi paasta jopa harjoittelemaan heidän kanssaan.

Kun ennen vaihtoa lueskelin muiden vaihtarokokemuksia, naureskelin usein niille "opin itsestäni niin paljon ja palaan Suomeen eri ihmisenä" -tyyppisille loppukaneeteille. Noh, pakko myöntää, että jotain perää niissä on. Vaihtarivuosi on niin ainutlaatuinen kokemus, että suosittelen sitä kaikille. Näiden 9 kuukauden aikana tutustuin niin moniin uusiin ihmisiin eri puolilta maailmaa ja opin niin paljon muista kulttuureista, että omaakin elämää Suomessa katsoo uudesta näkövinkkelistä. Ja mikä parasta, jatkossa Euroopassa matkustaessani voin lähes jokaisessa maassa kayda tapaamassa tuttuja.

University of Lodz - Uniwersytet Lodzki, Lodz, 30.01.2015 – 15.06.2015

Maa: Puola

Kaupunki: Lodz

Vaihtoaika: 30.01.2015 – 15.06.2015

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: University of Lodz - Uniwersytet Lodzki

Hain vaihtoon muistaakseni ensimmäisessä haussa, ja minut hyväksyttiin Łódźin yliopistoon.

Hyväksymisilmoituksen ja itse vaihdon välinen aika oli kuitenkin pitkä, varmaankin lähes vuoden, mikä hiukan söi innokkuuttani. Suhtauduin vaihtoon kuin vääjämättä lähestyvään suunnitelmaan, jota vastaan minulla ei sinänsä ollut mitään, mutta toisaalta en olisi surrut vaikka vaihto olisikin jotenkin peruuntunut. Aloin nimittäin epäillä jälkimmäistä, kun vielä joulukuussakaan en ollut saanut mitään viestejä Puolasta, vaikka opintojen alkuun olisi ollut enää alle pari kuukautta. Vierailin Erasmus-toimistossa ja koetin etsiä oman yksikköni vastuuhenkilöitä, ja lopulta saimme Puolasta vastauksen. En edelleenkaan ole varma, olisiko minut itse pitänyt olla aktiivisempi ja täyttää Łódźin yliopiston sivuilla ollut opiskelijaksi-ilmoittautumislomake oma-aloitteisesti, vai oliko minulle unohdettu lähettää tieto siitä, että sellainen täytyy täyttää. No, joka tapauksessa sellainen piti kirjoittaa, aikataulun mukaan n. 2kk ennen vaihdon alkua. Itse tein sen varmaankin kuukautta ennen, ja ilman vaadittuja allekirjoituksia, koska yliopiston henkilökunta oli tuolloin joululomalla. Lopulta kaikki kuitenkin sujui varsin hyvin, ja enemmän stressiä aiheutti kaiken Tampereen elämän laittaminen tauolle: mm. vuokrasopimuksen, sähkölaskun yms. irtisanominen ja kaiken omaisuuden muuttaminen vuokravaraan. Otin myös matkavakuutuksen vaihtoni ajaksi, joskaan en tarvinnut sitä missään vaiheessa.

Ilmoittautumislomakkeen kautta sai myös ilmoittautua puolan kielen kurssille, joka alkoi kaksi viikkoa ennen lukukauden alkua, eli helmikuun alussa. Intensiivikurssin jälkeen puolan opiskelua saattoi jatkaa loppulukukauden, mikäli halusi. Itse osallistuin puolan kursseille, ja ne olivat mielestäni hyödyllisiä. Kielioppisääntöihin ja muuhun hifistelyyn (jotka puolassa ovat kohtuullisen monimutkaisia) ei tällaisessa ajassa ollut mahdollista sukeltaa kovinkaan syvälle, ja pääpaino oli arkijuttujen handlaamisessa ja perusasioiden kommunikoinnissa. Varsinkin matkustaessa edes auttava puolantaito on kullannarvoista, sillä lippuluukuilta on turha odottaa enganninkielistä palvelua. Nyrkkisääntönä voisi pitää, että kaikissa virallisissa paikoissa, joissa on palveluluukut ja tätejä tai setiä siellä työskentelemässä (lippuluukut, kioskit, postitoimistot, rajavartijat...) toimivat ainoastaan puolaksi. Puolan kielestä oli myös hyötyä matkustettaessa Ukrainassa, Tsekissä ja Slovakiassa.

En missään vaiheessa edes harkinnut asuvani yliopiston asuntoloissa. Ne ovat halpoja, mutta Kelan tuilla pystyy asumaan mukavammin, ja dormeissa jo valmiiksi pienen huoneen joutuu jakamaan toisen opiskelijan kanssa. Riippuu tietysti millaista elämää vaihdon aikana haluaa viettää: suurin osa vaihtareista asui asuntoloissa, ja jos haluaa olla inessä opiskelija/vaihtarimeiningeissä, dormi voi varmasti olla hyvä vaihtoehto. Itse olin kuitenkin järjestänyt asunnon jo ennen Łódźiin saapumista couchsurfing.com -sivuston kautta. Jos joku ei tiedä, niin se on sivusto, jonka kautta matkaajat voivat etsiä ilmaista majoitusta ja seuraa paikallisten luota ympäri maailman, ja vastaavasti tarjota muille majapaikkaa kotoaan. Sivustolle täytyy luoda profiili. En sentään surffannut kenenkään nurkissa puolta vuotta ilmaiseksi, mutta Łódźin vuokra-asuntoihin keskittyvästä ryhmästä löysin ilmoituksen vapautuvasta vuokrahuoneesta keskustan tuntumasta ja muutamien viestien jälkeen sovimme että muutun sinne. Kämpkinsinäni oli kolme puolalaista aikuista ja pari kissaa. Vuokra (sis. kaiken) oli 750 zlotya kuussa eli n. 190 € (1 € = 4 zł), mikä Łódźissa oli kalliimmasta päästä, mutta niin oli kämppäkin hienompi kuin muilla! Maksoin vuokran käteisellä kämppikselleni, enkä missään vaiheessa edes tehnyt virallista vuokrasopimusta, mikä omasta mielestäni oli oikein kätevää. Vapautuvista vuokrahuoneista huudellaan myös ainakin facebookin Erasmus-ryhmässä.

Jo ennen Puolaan saapumista olin saanut sähköpostilla oman mentorini yhteystiedot, mutta saapuessani hän ei ollut vielä kaupungissa, joten suoriuduin alun perusjutuista itsekseni tai kämppisten avustuksella. Jossain vaiheessa tapasin kyllä mentorini, mutta emme tulleet sen läheisemmiksi. Monet muut vaihtarit kyllä tukeutuivat mentoreihinsa ihan oikeasti eteensä tulevaisuudessa, ja nähdäkseni mentoreilta (omalta tai kaverin) sai apua, jos sellaista tarvitsi.

Opiskelin pääasiassa GEMMA-kursseja. GEMMA on englanninkielinen, kansainvälinen sukupuolentutkimuksen maisteriohjelma (politologian laitoksella). Otin niitä 15 op verran, ja loput kurssini olivat puolan kieltä ja Erasmus-opiskelijoille suunnattuja kursseja sosiologian laitokselta. Suosittelen todella ottamaan GEMMA-kursseja! Ryhmäkoot olivat hyvin pieniä, 6-8 henkeä, ja aiheet oikeasti mielenkiintoisia. Oli myös mukavaa, kun jokseenkin samat (kivat!) opiskelijatoverit tapasi joka kurssilla ja nämä ihmiset tulivat erilaisista taustoista ja maista. Varoituksen sanana voisi sanoa, että joidenkin opettajien lähestymistavat olivat mielenkiintoisia, eli omasta näkemyksestä riippuen joko kiehtovia tai rasittavia. Tuli mm. käsiteltyä aika paljon Platonin filosofiaa, antiikin kreikan sanojen alkuperäismerkityksiä ja psykoanalyysiä. GEMMA-kurssit ovat myös todella työläisiä, ja opiskelijoiden odotetaan lukevan aivan hirvittävä määrä artikkeleita joka kokoontumiselle. Oma taktiikkani ottaa pari kurssia sosiologiaa antoi tälle hyvää vastapainoa, sillä sosiologian (kandidatason) kursseilla opiskelijoilta odotettiin todella vähän lukemista, suorituksia tai ennakkotietoja - lähinnä riitti kun näyttäytyi. Eli: jos haluat oikeasti oppia jotain ja haastaa itseäsi, ota GEMMA-kursseja, mutta jos et halua näännyttää itseäsi, älä ota niitä kaikkia. Kaikki kurssini olivat seminaarityyppisiä ja suoritus hoitui osallistumalla opetukseen ja keskusteluihin ja esitelmien pidolla tai esseen kirjoituksella. Opettajat tarjosivat materiaalit, jotka piti itse kopioida kopiointipuodeissa.

Tammikuun lopussa Łódziin saapuessani keli oli yllättäen kylmempi kuin lähtiessäni Suomesta (jossa oli loskakausi), ja kunnollisten talvivaatteiden mukaan ottaminen olisi varmasti ollut järkevää. Sanoisin säiden olevan kuitenkin suunnilleen samanlaiset kuin Suomessa: välillä jäätävän kylmää, kesää kohti myös helteitä. Łódź kaupunkina voi olla hiukan hitaasti lämpiävä, varsinkin talvella, sillä ulkoa päin katsottuna se on aika ruma, täynnä raunioituneita hylättyjä rakennuksia, harmaita katuja ja tietyömaita. Ilmiselviä nähtävyyksiä taas ei juurikaan ole. Jos tykkää rujoudesta, entisen työläiskaupungin ränsistyneisyydestä, suurista seinämuraaleista, muusta Puolasta poikkeavasta (ja hyvästä) ilmapiiristä sekä mukavista kahviloista, Łódź on kuitenkin kiva. Verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin se on myös jonkin verran halvempi. Puolassa ruoka on n. puolet Suomen hinnoista, ehkä vähemmänkin. Olen kasvissyöjä ja etukäteen hiukan pelkäsin tulisiko se olemaan vaikeaa, mutta onneksi se ei ollut mitenkään mahdotonta. Tavallisista ruokakaupoista löytyy kasvimaitoja, -kermoja, -jäätelöä ja tofua paljon huonommin kuin Suomessa, mutta Łódzista löytyy erikoiskauppoja tällaisia varten, ja tuoreet kasvikset puolestaan ovat halvempia kuin Suomessa. Łódzissa on myös useita vegaanisia/vegaaniystävällisiä kahviloita ja ravintoloita, ja mikäli syö maitoa ja munia, kaikista ravintoloista löytää varmasti syömistä. Itse tykästyin kovasti pierogeihin (puolalaista perinneruokaa) ja suosittelen maistelemaan herkullisia paikallisia erikoisoluita, joita baareissa on kerrankin varaa ostaa!

Harrastusmahdollisuuksia Łódzista löytyy, mutta ei välttämättä englanniksi. Itse aloin jossain vaiheessa käydä brasilialaisessa jiu-jitsussa. Tunnit olivat puolaksi, mutta treenaamassa kävi muitakin ulkomaalaisia, joten kaikki käännettiin myös englanniksi ja ilmapiiri oli ystävällinen. Suurin osa vapaa-ajan aktiviteeteista oli kuitenkin opiskelukaverien tai muiden kaverien kanssa hengailua. En integroitunut kovin hyvin Erasmus-piireihin, sillä hiukan kärjistetysti arvioituna suurin osa vaihtareista oli n. 21-vuotiaita ja ensimmäistä kertaa yksin ulkomailla - siis vapaita bilettämään ilman vanhempien valvovia katseita. Sen sijaan ystävystyin muiden GEMMA-opiskelijoiden kanssa, ja ennemmin tai myöhemmin kyllä tutustuu paikallisiin.

Matkustaminen muualle Puolaan ja muihin maihin on halpaa, ja liikkumaan pääsee junalla, bussilla tai blablaçar:lla (kimppakyytisivusto). Liftasin myös jonkin verran, myös muissa Itä-Euroopan maissa, ja sekin onnistui useimmiten ihan hyvin. Puolassa myös couchsurfing toimii varsin näpsäkästi, ja majapaikkoja paikallisten luota oli helppo löytää lyhyelläkin varoitusajalla.

Opintojen hyväksilukemisesta en osaa sanoa, sillä en ole vielä tehnyt sitä. Vaihdon hyödyllisyys tulevaisuuden kannalta jää myös nähtäväksi - jos ei muuta, niin ainakin opin lisää itsestäni, vaikka se ehkä kuulostaakin kornilta.

University of Lodz - Uniwersytet Lodzki, Lodz, 15.09.2014 – 30.06.2015

Maa: Puola

Kaupunki: Lodz

Vaihtoaika: 15.09.2014 – 30.06.2015

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: University of Lodz - Uniwersytet Lodzki

Opiskelen sosiaalitieteitä ja sukupuolentutkimusta, joten selatessani mahdollisia vaihtopaikkoja yksi näytti olevan ylitse muiden: nimenomaan sukupuolentutkimukselle nimetty vaihtopaikka Puolan Lodzissa (lausu: Wudzissa). Joiltain opiskelutovereilta olin kuullut, että Lodzissa sukupuolentutkimuksen kurssit ovat laadukkaita mutta työläitä, ja tämä lisäsi kiinnostustani ja uskoa siihen, että voisin saada vaihtovuodesta huvittelun lisäksi myös todellista hyötyä opintojen kannalta. Hakuprosessi meni mutkattomasti ja vain hieman kärsivällisyyttä vaatineen online enrolmentin jälkeen isoimpana ongelmana oli saada tietoa kurssitarjonnasta ja aikatauluista. Opin, että näiden kanssa tarvitsee myös rutkasti sitä kärsivällisyyttä, itse opettajatkaan eivät taida tietää näitä yksityiskohtaisesti montaa viikkoa etukäteen. Tuutoritoiminta on hyvin järjestettyä ja itselleni sattui myös hyvä tuuri sen suhteen, että tuutorini (Puolassa sanottiin mentor) oli auttavainen monien asumiseen liittyvien seikkojen kanssa. Hän ei kuitenkaan ollut samasta facultysta, joten ei osannut näihin kurssivalintaongelmiin auttaa. Kaikki toiveeni vaihdon suhteen kuitenkin täyttyivät Lodzissa vietettämieni kahden lukukauden aikana, helposti: Sain tutustua itselleni uuteen maahan sekä kaupunkiin, josta en ollut aikaisemmin edes kuullutkaan, ja löysin Lodzin kaupungista kaikenlaista kivaa ja kiinnostavaa. Opiskelut olivat erittäin antoisia, opin paljon, sekä sain elinikäisiä ystäviä. Opiskelu oli myös käytännössä hyvin erilaisia kuin Tampereella.

Sukupuolentutkimuksen opiskelusta

Lodzissa Osallistuin ns. "ylimääräisenä" opiskelijana GEMMA-sukupuolentutkimuksen maisteriohjelman kursseille, jossa muut tekevät kaikki ohjelmaan kirjatut kurssit ja heidän opintonsa kestää 2 vuotta (1 vuosi kahdessa eri Euroopan kaupungissa). Itse tietenkin Erasmusena sain valita mille kursseille menen, ja lisäksi otin myös muutaman kurssin International & Political Studies Facultyn puolelta, jonka yhteydessä tämä GEMMA tavallaan on. Ryhmät olivat hyvin pieniä, ensimmäisen Gemma-vuoden opiskelijoita oli 4 (uzbekistanilainen, italialainen, syyrialainen ja saksalainen) ja heidän lisäksi muutama Erasmus per kurssi. Opiskelu oli intensiivistä ja moni kurssi sisälsi paljon keskustelua. Itselleni antoisinta olivat ehkäpä syyslukukauden Dorota Golanskan 10 op:n megakurssit feministisestä filosofiasta ja metodologiasta. Kursseihin kuului paljon artikkeleita luettavaksi sekä lähiovetusta 5h 3x viikossa. Tunnit kuuluivat artikkeleista ja niihin liittyvistä aiheista keskustellen. Vaikka olinkin jo aikaisemmin suorittanut naistutkimuksen peruskurssit (kirjatentteinä ehkä vähän hutaisten), tunsin olevani ihan yhtä lähtöviivalla muiden kanssa feministisen ajattelun merkittävien teorioiden omaksumisessa.

Paikoin oli opintojen ja lukemisten kanssa aika kiire (parilla kevään kurssilla piti kirjoittaa myös 5 sivun loppuessee), mutta toisaalta koen, että sain vuoden aikana myös aivan tarpeeksi vapaa-aikaa. Etenkin kevätlukukaudella ja helmikuussa kun oli tauko lukukausien välissä. Kurssien työläys riippuu luultavastikin eniten siitä, minkälainen opiskelutyyli kenellekin sopii: minulle aktiivinen osallistuminen on oppimisen kannalta jopa helpompaa kuin ison luentosalin perällä nuokkuminen ja lopuksi pitkän esseen kirjoittaminen. Käytännön asioista vielä: kannattaa rohkeasti laittaa sähköpostia Lodzin yliopiston Women's Studies Centeriin, joka nämä Gemma-kurssit järjestää ja kysellä kursseista ja aikatauluista. Sitten kun olet valinnut mille kurssille haluat osallistua, laita siitakin vielä sähköpostia. Näköjään Lodzin yliopistossa on ihan tavallista, että kurssit ja aikataulut varmistuvat ihan viime tipassa, eli laita vaan ensimmäiseen Learning Agreementiin se mitä satut löytämään, ja muutospaperi sitten kun kaikki on selvennyt.

Vielä Lodzista kaupunkina

Kuvaavin sana Lodzin kaupungille on ehkä KONTRASTI. Kymmenen metrin etäisyydellä toisistaan löydät totaalisen rapistuneita ja autioita taloja sekä upeaksi kunnostetun ostoskadun, kadulla talleavan peruspuolalaisen sekä kivassa vegaaniruokaa tarjoilevassa baarissa paikallista IPAa siemailevan hipsterin. Puolassa on monia nättejä kaupunkeja, joissa on upea vanhakaupunki toreineen ja raatihuoneineen, mutta Lodz tekee poikkeuksen. Suurimmaksi osaksi kaupunki on harmaata, huonokuntoista ja rumaa – ainakin monien mielestä. Itse pidin vanhoja rapistuneita taloja hyvinkin viehättävinä, vaikka onkin surullista, että kaupungissa on niin paljon köyhyyttä. Piotrkowska-ostoskatu taas on sen verran hulppea, ettei siitä varmaan voi kukaan olla jollain tavalla pitämättä: sitä reunustaa parin kilometrin verran värikkäät vanhat talot, joista suuri osa on hienoksi kunnostettuja.

Vaikka Lodzissa on paljon kivasti uusiokäyttöön otettuja vanhoja tehdasrakennuksia, ei se kuitenkaan ole mikään Berliini. Vuoden aikana en löytänyt erityisesti mitään "cooleja teknobileitä" ja tehdastilojen uusiokäyttö on yleensä aika kaupallisesti tehtyä. Varsinaiset yökerhot ovat yhtä ankeita seduloita kuin Suomessakin, joten oma vaihtoehtoni oli käydä pienempien baarien bileissä, jotka nekin joskus jatkuivat aamukuuteen asti. Hintatasosta täytyy vielä sanoa: Lodz on muita Puolan isoja kaupunkeja selvästi vähän halvempi. Paikallinen IPA on halpaa ja vegaanikahvilan muhkean sämpylän saa 2,5 eurolla. Keitot ravintoloissa on kivoja, 1-1,5 eurolla saa siitä kevyen lounaan.

Kansainvälisyys Lodzissa on (muutoin niin homogenisessa Puolassa) läsnä ainakin keskustassa ja yliopistolla – jostain syystä Lodzin yliopistoon tulee sadoittain Erasmus-opiskelijoita, enimmäkseen Turkista, Espanjasta ja Ranskasta. Pohjoisemmasta ei niinkään, mutta silti onnistuin itse päättämään tilanteeseen, jossa kaksi parhaimmista kavereistani olivat suomalaisia. Enpä jaksa harmitella sen vieneen jotain pois kansainvälisestä sosiaalisuudestani, koska sattuiivat olemaan niin mahtavia tyyppejä. Ja kansainvälisestä Gemma-poppoosta sain joka tapauksessa myös läheisiä ystäviä.

Käytännön asioita

Vuokraa maksoin 150e/kk suhteellisen isosta omasta huoneesta (2 kämppistä) aivan keskustassa, mutta sähkölaskut siihen lisäksi olivat lämmityksen takia yllättävän suuret. Suosittelenkin, että jos vuokraat kämpän etkä tyydy dormitoriiin (itselleni jaettu pieni huone dormista ei ollut vaihtoehto), hommaa kämppää, jossa on kaikki kulut samassa paketissa ja mielellään puolalaisia kämppiksiä. Minulla oli loppujen lopuksi kaikenlaisia vaikeuksia, kun kiero vuokranantaja laittoi meidät säätämään itse kaikki sähkösopimuksista saakka, kämpässä oli kaikenlaisia ongelmia ja vuokranantajan osoittautui hyvin hankalaksi tyyppiä. Vuokasopimuksessakin taisi olla kaikenlaista epämääräistä, ja nyt olen täysin varma, etten esim. saa takuurahaani takaisin.

Lodzian yliopistossa (ja ehkä Puolassa yleensäkin, en tiedä) sai tottua siihen, että toimistoissa pitää ravata ja keräillä kaiken maailman leimoja papereihin, esim. joka kurssista on saatava Evaluation Sheet –paperiin arvosana ja allekirjoitus opettajalta henkilökohtaisesti. Paperihommat ärsyttivät, mutta kyllä ne siitä hoituivat. Lähtiessä täytyy opiskelijakortti jättää toimistoon – minulla on onneksi suomalainen opiskelijakortti myös voimassa, jolla saan opiskelijaedut hyödynnettyä. Puolan julkisessa liikenteessä käy vain paikallinen opiskelijakortti, jolla saa muuten joitain etuja vain 26 ikävuoteen saakka. Kaupungin sisäisen liikenteen palvelut saa opiskelijahinnalla siitä vanhempikin, mutta Puolan sisällä matkustaessa junalla yli 26-v. ei saa opiskelijahintaa. Junan lisäksi Polskibus on Onnibussin kaltainen ihan kätevä ja edullinen liikkumistapa.

Puolan kielen kurseista vielä. Olin ennen syyslukukauden alkua 2 viikon intensiivikurssilla, mikä oli kiva alustus kielen ymmärtämiseen. Siitä jatkoin vielä uudella kurssilla (2 kertaa viikossa), mutta puolan oppiminen on sen verran haastavaa, että sitä oppiakseen pitäisi tosissaan sitoutua tunneilla käymiseen, kotitehtävien tekemiseen ja kertaamiseen. Itse en tähän kyennyt, koska oman alan opiskelu oli minulla ykkösenä ja toisena tuli sosiaalinen elämä ja kaupunkiin tutustuminen. Suosittelen kuitenkin edes yrittämistä – vaikeudesta huolimatta pidän kyllä

puolan kielestä ja ainakin joitain fraaseja ja sanojen merkityksiä tuli väkisinkin opittua. Kielikurssien kanssa on sama kuin muiden kurssien – ihan viime tipassa vasta saa tietää million kokoonnutaan ja missä, ja sitten vielä yhdessä sovitaan pienryhmän kanssa, että mitkä ovat lopulliset tapaamisajat. Pitää vaan olla kärsivällisyyttä kaikkeen aikataulujensa suunnittelemiseen.

Tässä vaiheessa vaihdosta palatessa on tainnut jo keretä unohtamaan monia alkuvaiheessa mieltä vaivanneita käytännön asioita. Jos tämä infopläjäys jätti vielä jotain kysyttävää, saa ottaa yhteyttä, vastailen mielellään sen verran mitä kykenen, ja annan vinkkejä omiin suosikkipaikkoihini Lodzissa. Noin yleisesti ottaen voin suositella kaupunkia kaikille seikkailunhaluisille ja avomielisille ihmisille, joita kiinnostaa nähdä pala aitoa Puolaa turistikohteiden sijasta.

Warsaw University - Uniwersytet Warszawski, Warszaw, 17.02.2014 – 12.06.2014

Maa: Puola

Kaupunki: Warszaw

Vaihtoaika: 17.02.2014 – 12.06.2014

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: Warsaw University - Uniwersytet Warszawski

Etukäteisjärjestelyt Suomessa

Etukäteisjärjestelyt sujuivat ilman suurempia ongelmia. Hakuprosessi oli yksinkertainen ja ilmoitus hyväksymisestä tuli suhteellisen nopeasti. Lukukausi-ilmoittautuminen Varsovaan yliopistoon oli hieman monimutkainen, mutta yliopiston IRO:sta (International relations office) sai hyvin apua tarvittaessa.

Yliopiston koko kurssitarjonta oli täydellisesti tarjolla jo syksyllä 2013, joten kurseja sai pähkäillä rauhassa ennen kurssi-ilmoittautumisen alkua. Mielenkiintoiset kurssit täyttyivät nopeasti, joten jos jollekin kurssille ehdottomasti haluaa, kannattaa olla tarkkana ilmoittautumispäivämäärän kanssa. Varsovan yliopiston USOSweb (paikallinen Nettiopsu), jonka kautta ilmoitaudutaan kursseille, on erittäin monimutkainen, joten siihen on hyvä paneutua hieman ennen kurssi-ilmoittautumisen alkamista. USOSwebin lisäksi käytössä on toinen järjestelmä, jonka kautta ilmoitaudutaan mm. kielikursseille. Kaikki mahdolliset linkit ja päivämäärät sain sähköpostilla, niitä ei tarvinnut kaivella mistään itse.

Tampereen työväenopistossa on mahdollista opiskella puolan kieltä, ja suosittelen kyllä alkeiskurssin käymistä ennen lähtöä. Kieli on vaikea, joten pienikin apu on paikallaan.

Kohdemaahan saapuminen

Saapuessani Varsovaan minulla oli onneksi jo asunto tiedossa. Kaikkein tehokkain kanava on etsiä asuntoja yliopiston vaihto-opiskelijoiden Facebook-ryhmästä (linkit ryhmiin tulevan IRO:n sähköposteissa). Siellä monet Varsovasta lähtevät tarjoavat kämppiään uusille

vaihtareille. Ilman kämpää olevan kannattaa majoittua Oki Doki –hostelliin, jossa on lukukausien alkaessa todella paljon vaihtareita. Sieltä löytyy varmasti porukkaa kimppekämpään.

Varsova on puolalaisittain erittäin kallis kaupunki ja varsinkin asumisen hinta nousee jatkuvasti, mutta hinnat ovat silti varsin säädyllisiä. Asuin yhdessä kolmen kämppiksen kanssa todella lähellä keskustaa. Asuntomme maksoi kuukaudessa pakollisine kuluineen noin 1100 zlotya eli noin 270 euroa. Tuo oli kalliimmasta päästä ja halvemmallaakin saa. Asuntolassa jaettu huone on halvimmillaan noin 100 euroa kuussa, mutta paikkoja on vähän joten kannattaa varautua etsimään asuntoa yksityisiltä markkinoilta. Asuntolat ovat myös kaukana keskustasta, tosin yöbussitkin kulkevat myöhään yöhön.

Varsovan yliopisto järjestää tuutorointia ja myös minulla oli oma tuutori. Hän ei tosin voinut olla paikalla saapuessani Varsovaan, joten käytännön asioiden hoitamiseen sain onneksi apua kämppiksiltäni. Mitään kummempia asioita ei tosin tarvinnut hoitaa. Vuokranantaja kävi allekirjoittamassa vuokrasopimuksen ja itse kävin hankkimassa kännykkään prepaid-liittymän (suosittelen Play-firmaa).

Opiskelu

Opiskelin myös Varsovassa kansainvälistä politiikkaa. Lisäksi opiskelin yhden kurssin journalistiikkaa ja yhden kurssin puolan kieltä. Etenkin alkukeväästä meneillään ollut Ukrainan kriisi oli esillä oikeastaan jokaisella luennolla aiheesta riippumatta, niin iso asia se Puolassa oli.

Kaikki kurssit olivat luentomenetelmällä opetettuja. Luennoilla tosin keskusteltiin hyvin paljon ja luennoitsijat toistelivat kysymyksiään niin kauan, että niihin saatiin vastauksia. Hyvässä hengessä kuitenkin eikä ketään pakotettu vastaamaan. Lisäksi lähes jokaisella kurssilla tehtiin yksin tai pienessä ryhmässä PowePoint-esitys kurssin teemaan liittyen ja esitettiin se muille. Lopullisena suorituksena kurssille tehtiin joko essee tai tentti. Esseevaatimukset olivat samanlaiset kuin Tampereella joten itselleni esseiden kirjoittamisesta ei koitunut päänvaivaa. Luennoille oli monesti ennakkomateriaalia luettavaksi. Jaettavassa kurssiohjelmassa oli niihin linkit joten hirveätä paperimäärää ei tarvinnut kerätä ja kanniskella. Poissaolokäytännöt olivat yllättävänkin tiukat: vakiona oli kaksi selittämätöntä poissaoloa. Ylimääräisistä poissaoloista tuli lisätyötä.

Puolan kielen opiskelu oli hyvin intensiivistä mutta antoisaa. Luennoilta ei kannattanut olla montaa kertaa pois, muuten oli aika paljon kirittävää. Puolan opiskelu kuitenkin kannattaa, sillä se helpottaa jokapäiväistä elämää huomattavasti kun tietää edes vähän että mitä missäkin lukee.

Opiskelukieli joka kurssilla oli englantia. Kokonaisuutena opetus ei ollut ihan niin hyvää kuin kurssien alussa ajattelin, mutta jotain uuttakin tarttui mukaan ja luennoilla istui ihan mielellään.

Muuta mainitsemisen arvoista

Halpana maana Puola on opiskelijalle erinomainen paikka, sillä rahan takia ei tarvitse jättää mitään tekemättä. Krakova on pahin turistiryssä ja hinnat ovat korkeammat, mutta muuten Puolassa kelpaa opiskelijan elää. Normaalisissa ravintoloissa pääruoka ja pari ruokajuomaa irtoavat lähes paikassa kuin paikassa noin kymmenellä eurolla, tosin Varsovassakin kaikki

kallistuu tällä hetkellä nopeasti. Varsovassa pystyy harrastamaan siinä missä Suomessakin: omiin tarpeisiin löytyi lenkkipolut ja kuntosali. Mukavaa on myös käyskennellä Varsovan lukuisissa puistoissa tai istua Wislan varressa nauttimassa auringosta.

Liikkuminen Varsovassa on helppoa, sillä julkinen liikenne on vähintään yhtä hyvä kuin Tampereella. Ratikat ja bussit kulkevat koko ajan ja joka paikkaan. Opiskelijalle ykkösvyöhykkeen kuukausikortti maksaa 52 zlotya, eli reilun kymmenen euroa kuussa. Katujen varsilla on paljon myös kaupunkipyöriä, mutta kuten Tampere, myöskään Varsova ei ole kovin pyöräily-ystävällinen kaupunki.

Puola on matkustusmaana yllättävän hieno ja kaikkea löytyy vuoristosta merenrantaan, joten matkustelu on erittäin suositeltavaa ja lisäksi melko halpaa. Junat ovat suhteellisen moderneja, tosin rataverkon uusimisen takia joillain osuuksilla hyvin hitaita. Paikallinen onnibus Polskibus tarjoaa välillä Puolassa ja lähimaihinkin todella halpoja tarjouksia. Kämpit kävivät Prahassa ja maksoivat menopaluuilpuista 3 euroa.

Kokonaisuutena vaihtokuukaudet olivat erinomaisia. Varsova on hieno kaupunki jossa kaikki toimii ja tekemistä ja nähtävää riittää, kunhan tunkeutuu betoniviidakkoon vähän syvemmälle.

University of Lodz - Uniwersytet Lodzki, Lodz, 10.01.2014 – 18.06.2014

Maa: Puola

Kaupunki: Lodz

Vaihtoaika: 10.01.2014 – 18.06.2014

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: University of Lodz - Uniwersytet Lodzki

Cześć !

En ollut vielä viime kesänä lähdessä vaihtoon. Elokuun InterRaililla päädyin käymään Puolassa ja ajattelin, että tähän maahan haluan tutustua paremmin. Syksyn täydennyshaussa oli useita vapaita paikkoja Puolaan, koska se ei jostain syystä ole vaihtomaana kovinkaan suosittu. Mietin että miksei sitä sitten nyt lähtisi ja hain Łódziin, Keski-Puolaan. Valitsin paikan sillä perusteella en ollut kuullut siitä koskaan aikaisemmin. En myöskään tiennyt ketään, joka siellä olisi aiemmin vierailut. Siksi lausuinkin paikan nimen jatkuvasti väärin, meidän aakkosillamme Lodz vaikka se lausutaan pikemminkin ”Vuts”, en vieläkään osaa lausua kaupungin nimen viimeistä ź – kirjainta oikein. Hain myös Krakovaan EILC-kielivalmennuskurssille tammikuun ajaksi. Halusin oppia perusteet kielestä ja lisäksi minulla asuu hyvä ystävä Krakovassa.

Sain varmistuksen vaihtopaikasta ja kielikurssista marraskuun paikkeilla. Tottakai paperitöitä oli ja piti käydä sähköpostikeskustelua niin oman yliopiston kuin kohdeyliopistonkin kanssa, mutta kaikki meni todella hyvin ja helpommin mitä oletin. En kerennyt kuitenkaan käytännönasioiden hoitamiselta ja syksyn

opiskeluiden loppuunsaattamiselta paljon odotuksia mietiskellä. Tammikuun 12. päivä lähdin viisitoistakiloisen matkalaukkuni kanssa innokkaana matkaan. Asuin hostellissa 4 viikkoa, ja yllättävää oli se, että nukuin kahta yötä lukuunottamatta yksin 10-hengen dormissa. Tilaa oli ainakin ruhtinaallisesti ja sydäntä lämmitti kun aamiainen oli aamuisin katettu kauniisti vain miuta varten keittiöön. Maksoin yhdestä hostelliystä noin 6 euroa. Ja siihen kuului aamiainen. Kielikurssin kautta olisi saanut ottaa myös opiskelija-asuntolasta huoneen, joka oli käsittääkseni jaettu neljän hengen kesken. Minusta huone oli tähän nähden kuitenkin liian kallis verrattuna hostelliin ja sijaitti kauempana keskustasta. Vaihdoin hostellia kerran, lähemmäksi keskustaa. Oli mukava kun pystyi vaihtamaan paikkaa halutessa.

Kielikurssilla tapasin mielenkiintoisia ihmisiä, kaikki ihanan omanlaisia persooniaan. Meistä lämpeni hitaasti tiivis ryhmä. Tietenkin pienempiä ryhmittymiä tapahtuu aina, mutta yleishenki oli lämmin ja avoin koko ajan. Muutamia hetkiä painui erittäin hyvin mieleen. Esimerkiksi retki Wieliczkan suolakaivokselle sekä kansallisuusiltama, missä kaikkien tuli pitää pieni esitys kotimaastaan. Kansallisuusiltamaan italialaiset olivat tehneet itse pastaa, Ranskalaiset soittivat ranskalaista musiikkia, ja saksalaiset pitivät informatiivisen power point-esityksen. Me kolme suomalaista tuotiin lettuja, laulettiin riitasointuisesti R-A-K-A-S ja opetettiin kaikille letkajenkka. Kielikurssi oli todella hyvä, ja opettajat erinomaisia. Minusta kielikurssi oli erittäin hyödyllinen maassa, jossa englannin kielen taito ei ole itsestäänselvyys, se auttoi jokapäiväisten asioiden hoitamisessa. Lisäksi kielikurssi oli ihana koska meitä oli selvästi odotettu sinne ja meille oli järjestetty joka päivälle ohjelmaa tai retkiä iltopäiviksi oppituntien jälkeen. Muun muassa luistelua, ruuanlaittoa, kaupunkikierroksia ja elokuvailtoja. Kielikoulun henkilökunta auttoi meitä kaikessa missä tarvitsi.

Muutin Łódziin helmikuun toisella viikolla. Asunnon löysin Krakovassa ollessani facebookin Łódź-ryhmän avulla, jossa ihmiset etsivät vuokra-asuntoja/kämppeiksiä. Käänsin muutaman asuntoilmoituksen ja laitoin yhdelle tytölle viestiä. Löysin kämpän ja kämppeksen sieltä siis noin 10 minuutissa. Olin valmistautunut että etsin asunnon vasta Łódziin saavuttuani, mutta kaikki menikin helpommin. Siirsin takuusumman kämppekselleni silloin heti ja hän lähetti minulle kuvan henkilökortistaan. Parempaa "turvakeinoa" emme keksineet, kumpikin tarvitsi jonkinlaisen varmistuksen tulevan asunnon suhteen. Asunto oli halpa ja hyvä, Suomessa saisi maksaa puolet vastaavasta. Vanhan rakennuksen ylin kerros puulattioilla ja leveillä ikkunalaudoilla.

Opiskeluihin en varsinaisesti ollut hirveän tyytyväinen. Ensinnäkään yliopistolle saavuttuani en saanut niitä psykologian kursseja, mitä alunperin olin katsonut. Enimmäkseen opiskelin Puolan historiaa, kulttuuria ja kieltä sekä lisäksi muutaman sosiaalitieteiden kurssin. Se osoittautui kyllä ihan mielenkiintoiseksi, ja ainakin vähän jotain vaihtelua tavanomaisiin opiskeluihini. Kurssit olisivat voineet tosin olla haastavampia ja loppuajasta aloinkin jo ikävöidä kunnon opiskelua kun matkailukiintiökin alkoi olla täynnä. Suoritustapoina oli kielikursseilla suullinen ja kirjallinen tentti, muutoin tentti/essee. Kirjastosta ei löytynyt montaakaan englannin kielistä kirjaa enkä siksi käyttänyt kirjastopalveluita. Tietoteknisistä palveluista minulla ei ole mitään kokemusta. Pääasiassa etsin ja luin artikkeleita internetistä tai artikkeleita joita luennoitsijat meille antoivat. Yhdellä kurssilla oli kirja mutta sen jokainen sai omaksi ilmaiseksi. Yliopistolla henkilökunta puhui hyvin englantia, eikä sen kanssa ollut ongelmia. Koin pärjääväni hyvin englannillani vaikkei se mikään hirveän hyvä olekaan. Opin myös sen että suomalaisen "aika hyvä" on joidenkin muiden kansalaisuuksien englannin kielen taitoon verrattuna tosi hyvä. Puola on monimuotoinen maa, ja matkustelinkin siellä paljon. Łódzin maantieteellinen sijainti oli siihen erittäin hyvä, sillä se on melkein Puolan keskipisteessä. Tykkäsin myös Łódzin karusta kauneudesta. Siellä oli hylättyjä taloja, joutomaita ja mitä kauneimpia seinämaalauksia. Lisäksi se oli kirppareiden luvattu

maa. Ainoa miinuspuoli oli se ettei kaupungissa ollut varsinaisesti mitään tapahtumia, jotain pieniä paikalliskonsertteja lukuunottamatta. Varsovaan pääsi junalla noin 1,5 tunnissa, missä konsertteja sunmuuta riitti. Ihmiset olivat Łódźissa ystävällisiä ja rehellisiä, sekä auttoivat aina kysyttäessä. Vaikka viittoen jos yhteistä kieltä ei löytynyt! En tavannut siellä yhtäkään turistia, mikä oli minusta mukavaa. Puolan kulttuuri on hyvin erilainen Suomen kulttuuriin verrattuna. Sen takia olenkin kiitollinen, että minulla oli puolalaisia ystäviä joiden avulla pääsin kulttuuriin oikeasti sisälle. Se on ehkä asia mitä voisın suositella, paikallisiin tutustuminen. Minulla kävi tuuri kun löysin puolalaistytön kämppikseksi ja meistä tuli hyvät ystävät, mutta tapasin paikallisia myös couch surfingin kautta. Puola on kiehtovin maa, missä olen käynyt vaikka olenkin matkannut jonkun verran. Meidän salilla oli jumppatunneilla discovalot, pubeista sai olutta makusiirapeilla, ja miun naapurissani asui nainen, jolla oli lemmikkinä pesukarhu. Ihmettelen, miksi Puola ei ole suositumpi vaihtokohde, kun kaikki on täällä niin hyvällä tavalla erikoista.

The Jagiellonian University - Uniwersytet Jagiello, Krakow, 26.09.2013 – 19.06.2014

Maa: Puola

Kaupunki: Krakow

Vaihtoaika: 26.09.2013 – 19.06.2014

Vaihto-ohjelma: Erasmus

Yliopisto: The Jagiellonian University - Uniwersytet Jagiello

Ajatus vaihtoon lähtemisestä Puolan Krakovaan syntyi lomamatkalla kesällä 2012 ja hyvin nopeasti syntyi myös lopullinen päätös hakupapereiden täyttämisestä. Hakuprosessi alkoi osaltani tammikuussa 2013 ja se olikin mahdollisesti työläin osa koko vaihtoprosessia ja otin siitä myös ehkä syyttä vähän turhan paljon stressiä. Loppujen lopuksi olin ainoa hakija, ja papereiden sekä lomakkeiden täyttö tuntui lähinnä muodollisuudelta. Krakovan päästä sain ensimmäisen kerran sähköpostia huhtikuun puolivälissä, mutta varsinainen vahvistus vaihtoon hyväksymisestääni saapui sähköpostiini vasta kesäkuun lopussa. Paperiset dokumentit, mm. virallinen hyväksymiskirje, katosivat postin mukana parikin kertaa, mutta viimein nekin saapuivat perille juuri ennen lähtöäni. Kurssitietoja ei ennen lähtöäni vielä ollut saatavilla, joten Learning Agreementin täytin täysin edellisen vuoden kurssitietojen perusteella. Yliopiston sivut osoittautuivat hieman haastaviksi käyttää, kun suurimmasta osasta sivuja ei ollut saatavilla kuin puolankielinen versio, mutta pienen taistelun jälkeen kaikki tarvittava tieto kyllä löytyi (ei välttämättä ajankohtaisin tieto, mutta joku tieto kuitenkin). Alunperin vaihtoni oli tarkoitus kestää vain yhden lukukauden ajan, eli helmikuun loppuun asti, mutta joulun tienoilla alkoi vahvasti tuntua siltä, että haluaisin jatkaa vielä toisenkin lukukauden. Vaihdon pidentämisessä ei ilokseni ollut mitään ongelmaa ja asia hoitui helposti muutamalla sähköpostilla.

Yliopiston syyslukukausi Puolassa alkaa vasta lokakuun alussa, mutta itse saavuin Puolaan 4 viikon mittaiselle EILC-kielikurssille jo elokuun lopulla. EILC-hakemuksessa olin ensisijaisesti hakenut Krakovassa järjestettävillä kursseille, mutta loppujen lopuksi sainkin juhannuksen aikoihin sähköpostia, että minut on hyväksytty kielikurssille Lubliniin, katoliseen yliopistoon. Pienen sulattelun jälkeen otin ilman muuta paikan vastaan ja loppujen lopuksi olinkin erittäin tyytyväinen siitä, että sain asua lähes kuukauden myös toisessa Puolan kaupungissa Krakovan lisäksi. Kurssin aikana koko porukkamme (n. 30 henkeä) majoittui paikallisen opiskelija-asuntolan samassa kerroksessa yhden ja kahden hengen huoneissa, ja meistä muodostuikin nopeasti melko tiivis porukka. Itse kurssilla ei opetettu ainoastaan kieltä, vaan joka päivä meillä oli myös luento Puolan kulttuuriin liittyen ja lisäksi viikonloppuisin oli retkiä lähialueille, mm. Majdanekin keskitysleirille ja Zamośćin kaupunkiin. Kurssillamme oli lisäksi neljä muuta opiskelijaa, jotka jatkoivat matkaansa syyskuun lopussa kohti Krakovaa, joten yksin ei tarvinnut lähteä seikkailemaan ensimmäistä kertaa Puolan raiteille ja lisäksi heti Krakovaan saapuessa oli kavereita, joiden seurassa sai tutustua uusiin kotikulmiinsa.

Ajankohtainen luettelo syyslukukaudella järjestettävistä englanninkielisistä kursseista saapui loppujen lopuksi vain muutamaa viikkoa ennen opetuksen alkua ja samalla aikataululla myös kevätlukukaudella. Omaan pääaineeseen liittyviä kursseja ei juurikaan tarjottu, tai jos tarjottiinkin, ne katosivat mystisesti kurssilistasta muutamaa päivää ennen opetuksen alkua. Asia ei sinänsä ollut maailmanloppu itselleni, sillä ensisijaisesti olinkin kiinnostunut opiskelemaan Puolassa kaikkea sellaista, jota en Suomessa voisi opiskella. Lopulta päädyin ottamaan kursseja, jotka käsittelivät mm. puolalaisia elokuvia, juutalaisia elokuvia, holokaustia sekä Puolan historiaa. Ilmoittautuminen omille kursseilleni tapahtui helposti netin kautta, mutta kuulin myös tarinoita siitä, kuinka toisille kursseille ilmoittautuakseen täytyi jonottaa useita tunteja päästäkseen tapaamaan sitä yhtä ainoaa sihteeriiä, jolla oli valtuudet rekisteröidä opiskelijoita kurssille. Tyypillisin kurssimuoto oli yksi 2h 15min luento viikossa (yhteen putkeen, ilman taukoa) ja kurssin lopuksi esseen kirjoitus. Läsnäolo luennoilla oli pakollista ja ainoastaan kolme poissaoloa per kurssi sallittiin. Osa luennoitsijoista oli tämän säännön kanssa hyvinkin tiukkoja, kun taas osa vähän hövelimpiä. Kaikki luennoitsijat puhuivat erinomaista englantia ja yhteenkään kurssiin en joutunut pettymään. Syyslukukaudella tarjottiin vaihtoehtoksi myös suorittaa osa kursseista ainoastaan käymällä luennoilla ja saamalla tästä 2 opintopistettä, mutta kevätlukukaudelle tämä vaihtoehto poistettiin ja kaikki kurssit täytyi suorittaa täysinä, yleensä 6 opintopisteen laajuisina paketteina esseineen. Näiden kurssien lisäksi osallistuin myös yliopiston tarjoamalle maksulliselle kielikurssille (5h/vko) molempien lukukausien aikana.

Asunnon saaminen Krakovasta syyslukukaudeksi osoittautui erittäin helpoksi. Tarjontaa oli todella paljon, etenkin kun monet turisteille asuntoja vuokraavat firmat vuokraavat samoja asuntoja talvikauden ajaksi opiskelijoille. Hinnat näissä asunnoissa ovat tosin Puolan hintatasoon verrattuna korkeat, vaikkakin silti Suomen vuokriin nähden edulliset. Noin 300 eurolla per kuukausi (1250 zlotylla) saa jo helposti suuren huoneen hyvin varustellusta asunnosta keskeltä kaupunkia, ja jos on valmis tinkimään sijainnista edes hieman, tippuvat hinnat nopeasti jo 200 euroon (800 zlotyyn) ja sen alle. Itse asuin syyslukukauden aivan vanhan kaupungin reunalla, Planty-puiston vieressä isossa ja avarassa asunnossa kolmen muun Erasmus-opiskelijan kanssa. Asunnon löysin Erasmus-opiskelijoille asuntoja välittävän firman sivuilta ja yhteydenpito heidän kanssaan oli alusta asti hyvin helppoa. Kevätlukukaudeksi asunto ei ollut enää saatavilla ja asuntotilanne oli muutenkin selvästi heikompi kuin syksyllä. Lopulta erään vaihtarien Facebook-ryhmän kautta löysin yksityisen

henkilön vuokraaman asunnon aivan keskeltä kaupunkia, johon lopulta muutimmekin yhden vanhan kämppikseni ja yhden uuden kämppiksen kanssa. Pääkadun varrella asumisessa hauskana bonuksena tuli katua pitkin lähes viikoittain kulkevat paraatit, mielenosoitukset ja mm. Krakovan maraton, joita saimme kämppiksieni kanssa seurata aitiopaikoilta.

Krakovasta ja Puolasta muodostui hyvinkin nopeasti toinen kotini. Krakova on ehdottomasti yksi Euroopan kauneimpia ja mielenkiintoisimpia kaupunkeja, jossa ei tekeminen ja näkeminen lopu ihan heti kesken. Puolalainen elämäntyyli puolestaan on huomattavasti rennompaa kuin suomalainen. "Welcome to Poland" totesi vuokranantajamme hymyillen, kun toiseen asuntoon muuttaessamme asuimme yllätykseksemme remontin ja kaaoksen keskellä yli viikon ja remonttimiehet saattoivat sovittun iltapäivän sijasta tulla töihin klo 23 poraamaan verhotankoja seiniin. Jos Suomessa toisinaan lähtökohtaisesti kaikki tuntuu olevan kiellettyä ja säännöillä rajoitettua, tuntui Puolassa kiellettyjen asioiden listalla olevan ainoastaan liputta matkustaminen ratikassa, punaisia päin kävely ja alkoholin nauttiminen julkisella paikalla. Näistä kolmesta asiasta sakko nimittäin rapsahti hyvinkin herkästi.

Krakovassa on yli 10 eri yliopistoa ja korkeakoulua, joista oma yliopistoni Uniwersytet Jagielloński täytti juuri kunnioitettavat 650(!) vuotta ja onkin yksi maailman vanhimmista yliopistoista. Opiskelijoiden määrä kaupungissa on siis luonnollisestikin suuri ja myös vaihtareita oli runsaasti eripuolilta maailmaa, joten opiskelijoille suunnattuja bileitä ja tapahtumia ei ollut kovin vaikeaa löytää. Erasmus-opiskelijoille suunnattuja teemabileitä, urheilu- & kulttuuritapahtumia ja viikonloppureissuja lähialueille järjestettiin joka viikko. Itse en tosin suuresta ja monipuolisesta tarjonnasta huolimatta kokenut Erasmus-tapahtumia ihan omaksi jutukseni, vaan tykkäsin liikkua ja tutustua paikkoihin mieluummin omassa pienemmässä porukassa ja samalla luoda kontakteja myös paikallisiin ja yrittää epätoivoisesti kommunikoida heidän kanssaan puolaksi edes muutaman lauseen verran.

Hintataso Puolassa on etenkin suomalaiselle halpa ja eläminen on helpompaa, kun rahasta ei juurikaan tarvitse stressata. Esimerkiksi ulkona syöminen on erittäin edullista ja kunnon lounaan saa jo muutamalla eurolla, puhumattakaan siitä kuinka edullista ruoka on ihan tavallisissa ruokakaupoissa. Myös alkoholi on halpaa ja sitä on saatavilla vuorokauden ympäri, mutta tästäkin huolimatta kaupungilla ei juuri koskaan ollut järjestyshäiriöitä enkä itse tuntenut oloani kertaakaan turvattomaksi, edes öiseen aikaan yksin liikkuessani. Matkustaminen Puolan sisällä ja myös rajojen toiselle puolelle on niin ikään sangen halpaa, vaikka tosin yli 26-vuotiaana senioriopiskelijana jouduin toteamaan olevani liian vanha kulkemaan Puolan junissa opiskelijalipulla. Krakovan keskeinen sijainti Euroopan kartalla tekee matkustamisen halvan hinnan lisäksi myös kohtuullisen nopeaksi, ja lukuvuoden aikana tulikin tehtyä useita viikonloppureissuja niin Puolassa kuin naapurimaissakin. Parhaiten mieleen jäivät matkat Ukrainan Lviviin ja Puolan merenrantakaupunki Gdańskiin, mutta tulipa vaihtovuoden aikana tutustuttua myös mm. KHL-jääkiekkoon Bratislavassa sekä EM-taitoluisteluun Budapestissa.

Vietin Puolassa unohtumattomat 10 kuukautta ja maa valloitti ison osan sydämestäni pysyvästi. Ei varmaan tarvitsisi enää edes erikseen mainita, että suosittelen lämpimästi Puolaa, ja erityisesti Krakovaa, vaihtokohteeksi oikeastaan kenelle tahansa, jolle tärkeimpien kriteerien joukossa ei ole mahdollisuus opintojen tehokkaaseen etenemiseen, vaan ennemminkin erilaisten ja erikoisten kokemusten sekä kielitaidon kerryttäminen.